

Alfons Vilhelm Robert Rebane

Mees kes hingas koos Eestimaaga

<http://www.eestileegion.com/?eesti-leegion/liidrid/alfons-rebane---mees-kes-hingas-koos-eestimaaga.html>

[Avaleht](#) > [Eesti Leegion](#) > [Liidrid](#) > [Alfons Rebane - Mees kes hingas koos Eestimaaga](#)

Alfons Rebane sündis jaanipäeval 24. juunil 1908

Rebane ja rebasekutsikad. 1944. aastal levisid need sõnad kulutulena üle Eesti. Teated Alfons Rebasest ja ta sõjakaaslastest jätsid legende, mis ei näi kustuvat. Küllap aga aitas Alfons Rebase ja ta meeste sõjamehekuulsust suurendada seegi aeg, mil teda vängete ütlemistega tehti põlatuimaks eestlaseks: nats, fašist, bandiit, mõrtsukate pealik ... mees, kes endale teenis Rüütliiristi, teistele puuriste.

Aeg on läinud, Alfons Rebase lahkumisest on möödunud enam kui kolm aastakümnet. Isegi nüüd kui Eestist peaks nime järgi olema saanud iseseisev riik kõlab kõrvuti siiraste austusavaldustega Rebase ja ta sõjakaaslaste aadressil endiselt süüdistusi. Möödunud aasta suvel ei lubatud koloneli sajandat juubelit ei valjuhäälselt tähistada, tema sünnipäeva peol keelati osaleda Kaitseväl ja Kaitseliidul. Kolonel Rebasele pühendatud sõjaajaloo päeval Valgas, ei lastud kolonel Rebasele püstitada mälestusplaati kohaliku Kaitseliidu maja välisseinale vaid nõuti selle majja sisse paigutamist. Üteldi, et me tahame idanaabriga äri ajada ja see rikkuvat suhteid. Kas pole see naljakas? Kas tema ja mehed, kes Eesti vabaduse taastamise nimel verd valasid tegid seda mammona või omakasu pärast??? Vastus on lühike – ei! Olen nii mitmeidki kordi leidnud end vestluses eesti leegionäridega küsimuse, "kas sellise riigi eest võideldigi, kus kõikidel asjadel on topeltstandardid ja aated on tühipaljas sõnakõlks." Vastus on taas lühike – ei! Aga need mehed ei kahetse kunagi, et on võidelnud selle pisikese rahva eest, kes on siin maal olnud sajandeid tuulte tallata. Võideldi õigluse nimel! Noorus, kes polnud veel suutnud elu nähagi läks ja uskus sellesse rahvasse, nendesse laantesse ja pisikestesse taredesse, mis jäid nende selja taha. Läks, et kätte maksta ülekohtu eest, mida sellele eelnenud nõukogude terroriaastad olid teinud. Läks, et siin maal ei oleks enam pisaraid.

Miski on aga ümberlukkamatu - Rebase näol oli tegu Teise maailmasõja tuntuima ja legendaarseima eestlasest sõjamehega, kellest on saanud sõjamehevapruse võrdkuju. On õnnestunud läbi lugeda kümneid, sadu lehekülgi Rebase ülistavaid, laimavaid ja ka erapooletuid tekste, vestelda nii II Vabadussõjast läbi käinud meestega, rebasekutsikatega, selle sõja asjatundjatega kui ka nendega, kes seda kõrvaltvaatajana läbi elanud, et veenduda: Temast kui sõjamehest ja strateegist räägitu-kirjutatu ületab suuresti keda tahes. Rebase kohta võiks vankumatult ütelda: [See mees elas Eestile ja võitles tema eest.](#)

Kindlasti oli ka Eesti Laskurkorpuses neid, eelkõige vägisi sinna küüditatud, kes uskusid, et on mingi võimalus iseseisva Eesti Vabariigi taastamiseks. Eesti Leegioni poolel aga kaitsti reaalselt oma kodu ja rahvast, nende meeste vabadusvõitluses pole eesti rahva laiem enamus kunagi kahelnud. Ei ole selles kahelnud ka leegionärid ise. Ajalugu on näidanud, et õigus on neil, kes sõdisid iseseisva Eesti eest kandes saksa mundrit. Ja seda sai teha vaid Eesti Leegioni koosseisus, kuna sellel võitlusel oli Eesti rahva ja tema vaimse eliidi, eesotsas peaministriga presidendi kohustes professor Jüri Uluotsa toetus. Toetus, mida tänased võimumehed tahavad salata, isegi olematuks muuta.

Pikk eemalolek annab meile uuenenud, mõistvama, seletavama pilgu, kes ja miks keegi oli see, kes oli. Et ajalugu ei saa seletada millegi muu kui inimeste kaudu, siis kes oli too legendaarne Alfons Rebane - kord SS-Sturmabführeriks, siis majoriks, koloneliks, SS-Standartenführeriks kutsutu. Mees, keda esimese eestlasena autasustati III Reichi kõrgeima

sõjalise autasu - Raudristi Rüütliristiga - ja veel, Relva-SS'is võidelnuist ainsa eestlase ja teise välismaalasega vallooni Leon Degrelli kõrval Rüütliristi tammelehtedega.

Alfons Rebase isiklikust elust ei teata siiani väga palju, see loob võimaluse kuulduste tekkele. Aga ka nõukogude ajal temast kirjutatud propaganda tagapõhi on selgeks kirjutamata-rääkimata. Mehed, kes temaga koos II Vabadussõjas võitlesid on siiani riiklikult vabadusvõitlejateks tunnustamata.

Mul on soov, et need read oleks tagasihoidlikuks mälestusmärgiks nendele Eesti sõduritele, kes Teises Vabadussõjas võitlesid oma kalli isamaa eest. Eelkõige küll Alfons Rebase sõjakaaslastele metsavennasõjas, Idapataljonides, ja Eesti Leegioni nii Narva rindel kui Emajõe ääres 1944, sõja lõpuaastal aga taassündinud Eesti 20. SS-diviisi ridades Ülem--Sileesias, kus Rebane sai Franz Augsburgeri surma järel lühikeseks ajaks diviisikomandöri kohusetäitjaks.

Need read on ja oma kohust täitva, raskeid siseheitlusi üleelava inimese saatuslugu. Mehe, kes Valdur Jürissaare sõnul sõdis kahe rinde vahel sooviga selles rajada omaenda tee. Oma teeks ei olnud võimalusi meestel, kes koondusid Eesti Laskurkorpusesse. Seal oli isemoodi mõtlemine surma vääriv kuritegu. Rebase poolel oli isemoodi mõtlemine aktsepteeritav. Venelastele oli Eesti Venemaa, sakslased ütlesid, et riigi iseseisvus on võimalik, kuid see sõltub eestlaste panusest idavõitlusesse. Sellel tuginesid paljud Rebase siseheitlused, mis lõppesid alles 1976. aasta 8. märtsi varahommikul Augsburgi haiglas.

Täenduslikem on selles raamatus vahest kolonel Rebane. Vaieldamatult karismaatiline, jumalast sündinud juht, keda austati iseenesestmõistetavusega. Mees, kellele oli lubatud palju seda, mis teiste juures saanuks avaliku hukkamõistu osaliseks. Mees, kes pigistas silmad kinni asjade puhul, kus Lammio-taoline ohvitser Väinö Linna "Tundmatust Sõdurist" võinuks end surnuks röökida, tema aga vaid muigas. Ja ometi teadsid kõik - tema sõna oli täitmiseks. Aga kõige sellega kohtume neis mälestusridades kümnetel kordadel.

Tegemist on ühe sõjamehete kirjanekuga. Inimese saatuslooga, kes sõdis ilmakorra vastu, mis oli talle võõras ja kus tal ses võitluses tuli sõjamehena üle elada kaotusi, üks rängem teisest. Ta võitluse võit saabus alles siis, kui oli olnud 16 aastat Augsburgi Läänekalmistu mullas - 1992. aastal Eestis. Võitja, kes pidevalt kaotas. Iga kaotus oli aga midagi selle nimel, et see tulevikus võiduks ümber kasvaks. Seepärast on tema austamine kahtlemata püha. Muidugi tahtnuksime võitu kaotusteta, aga seda kahjuks ei ole ega tule.

Koostas: Andri Ollema

.....

Kiri: Kolonel Rebane 100

Selle loo aluseks on Alfons Rebase perekonna ja relvavendade mälestused. Paljud nende hulgast, kes on minuga jaganud oma meenutusi on juba manalas.

Tänaseks on lahkunud ka koloneli õde Astrid, kes pidas väga kalliks mälestust oma vennast ja kahjuks ei jõudnud tema ümmargust sünniaastapäeva ära oodata.

Astrid Rebane on öelnud: Minu vend oli Eesti patrioot, mitte mingisugune sakslaste tallalakuja. Järgnev on minu austusavaldus mehele, kes sai legendiks juba oma eluajal ja pidi saatuse tahtel oma kodumaa eest võitlema võõras mundris.

Ma arvan, et iga inimese elu on kordumatu. Mõni elab oma elu vaikselt ja lepib kõigega mis saatus ette annab. Teine võib oma eluõhtul uhkelt öelda-ma elasin täisväärtuslikku elu ja ei vankunud iial eluraskuse koorma all vaid võitlesin.

Alfons Vilhelm Robert Rebane sündis jaanipäeval 24. juunil 1908. aastal, Valgas. Juba maast madalast huvitas teda sõjaasjandus. Tema õde Astrid on meenutanud, et kui vend tegeles oma toas tinasõduritest väeosade strateegiaga, ei tohtinud teda segada. Papa ja mamma ütlesid alati, ära Alfit sega, ta õpib!

Mäletatavasti on räägitud ka Napoleoni samasugusest lapseõlve harrastusest, temastki kujunes hiilgav väejuht.

Rebaste pere kolis 1920. aastal elama Narva linna, kus Alfons Rebane astus Vene Gümnaasiumi. See kool oli oma tasemelt üle Eesti koolidest ja kuna oma lastele taheti anda hea haridus, valitigi see õppeasutus. Neil aegadel pandi suurt rõhku ka keelte valdamisele, Rebaste peres valdasid kõik eesti, saksa, vene keelt nii kõnes kui kirjas. Loomulik jätk Alfons Rebase eluteel oli Tondi sõjakool. Pärast edukat õppeasutuse lõpetamist sai temast 1929. aastal Tapa Soomusrongide Rügemendi nooremleitnant.

Viljandi Kaitseliit meenutab siiani uhkusega, et Alfons Rebane oli neil instruktoriks aastatel 1935-1939.

Baaside lepingu aastal 1939 sai Rebasest tänu oma vene keele oskusele Lihula komandant.

1940. aastal lahkus ta sõjaväest, töötades mõnda aega ehitustöölisena.

Eesti oli tänu Pätsi ja Laidoneri reeturlikule poliitikale ilma ühegi püssipauguta liidetud Nõukogude Liiduga, seda ei suutnud see väärikas inimene kunagi mõista.

Enne repressioone ja vangistamisi sai temast metsavend ja esimesi suuremaid rünnakuid alustas ta Punaarmee väeosade vastu 1941. aasta juulis.

Järgnes liitumine Saksa armeega ja seejärel lugematu arv olukordi, kus vastane kuuldes nime Rebane kabuhirmus põgenes. Olles üle elanud palju lahinguid, tihti ka ise kaevikus mees mehe vastu käsivõitluses, jäi ta haavamatuks, tal puudus isegi see nõrk koht, mis oli mütoloogilisel Achilleusel

Ülimalt positiivse hinnangu on andnud kolonel Rebasele ka tema sõjakaaslased. Üks nendest on üpris otsekoheselt lahanud tema isikuomadusi öeldes umbes nii:

Talle meeldis meeletu ülemvõimu eest teeriste kaitsta ja külasiid vallutada, vaenlasi kotti ajada, ja kui vaja, ise kotist välja tulla olukorras, kus kõik ümberringi hävis.

Aga seda ei mäleta keegi, et see mees oleks olnud toores. Ta küll jõi vahel ja ajas roppu juttu, aga see oli midagi muud. Ja Leegioni ta ei tahtnud minna, kohe mitte ei tahtnud, ta siiski läks, sest nii oli Eestile vaja.

Kui oleks parasjagu käimas olnud Vabadussõda, jäänuks kindral Laidoner ja soomusrongide komandörid tema kõrval haledasse valgusesse — selline rindevõitluse ekspert oli Alfons Rebane. Niisugust teist eesti sõjameest pole ei enne ega pärast teda olnud.

Tema üks adjutante on meenutanud, et esimesel kohtumisel Alfons Rebasega tõstis ta natsitervituseks käe, mille peale vana isegi ei liigutanud. Alles normaalse maamehe tere peale vaadati talle otsa ja paluti istuda.

Oli ju Alfons Rebane ka selle eestvedaja, et eesti sõjamehed saaksid kanda oma mundril rahvusvärve. Natsipropagandat tema meestele ka eriti ei tehtud, sest teati, et rebasekutsikad on ühed parajad ülbikud kes haugatavad pigem „ei ütle“, kui „heil Hitler“.

Tema mehed on meenutanud, et Alfons Rebase eesmärk oli ühendatud eestlaste jõududega võidelda kodumaa jälle vabaks. See oleks tähendanud ka Punaarmee teeninud meeste kaasamist. Utoopiline see plaan ei oleks olnud, teades tema veenmisoskust ja rindevõitluse eksperdi võimeid. Kahjuks ei olnud neil üllail plaanidel määratud täituda.

Narva rindel teeninud sõjakaaslane on meenutanud, et kui Rebane nägi temasugust pikka meest vastu tulemas, küsis ta kõigepealt, kas söönud oled. Jaatava vastuse saanuna käskis ta mehel minna koka juurde ja küsida tema käsul veel üks ports, sest täis kõhuga mees jõuab ka hästi sõdida. Sama mees meenutab veel, et „vana“ käis mitme kilomeetri pikkuse kaeviku päevas palju kordi läbi, hoolimata lahingutegevusest. Temapoolne julgustamine ja kohalolek mõjusid meestele äärmiselt positiivselt.

Olen kohtunud ühe sõjaaegse orvuga, kõige noorema rebasekutsika, Albert Eriksoniga, kellest sai üheteist aastaselt Rebase pataljoni võitleja. Alfons Rebane hoolitses poisi eest nagu isa ja pärast Eestist lahkumist otsis talle kodu ühe oma peretuttava juures.

Hr. Stepanov, kelle eesnime ma ei suuda meenutada, oli see 17 aastane poiss, kes kandis koloneli ranitsat ja läbis temaga koos Tšehhi põrgu. Neist kahesajast mehest, kes koos Alfons Rebasega läksid, need jõudsid kõik liitlasteni. Selle tulemuseni viis nende juhi kaval, rebaselik taktika, mis aitas neil ohte vältida.

Alfons Rebase väejuhi talent lõi särama sõjaolukorras, kahjuks ei võimaldanud saatus tal seda rakendada kodumaa iseseisvuse taastamiseks.

Saksa armee oli talle ja tema põlvkonna patriootidele ainus väljund kätte maksta tapetud ja küüditatud lähedaste ja sõprade eest. Õnneks oli neil aegadel veel mehi, kes ei lõmitanud meie maa verre uputanud kommunistide ja nendega kaasajooksikute ees.

Kolonel Rebase oli kõrgemate jõudude poolt antud juhi omadused, võin julgelt temaga ühte ritta panna paljud läbi aegade kuulsamad väejuhid. Oma inimlike omaduste poolest on talle raske võrdset otsida.

Mehed hoolisid temast ja tema neist. Ei meenu ühtegi negatiivset iseloomustust tema sõjakaaslaste poolt. Loodetavasti tuleb kunagi aeg, kus Alfons Rebase ja tema sõjakaaslaste panust Eesti eest hakatakse vääriliselt tunnustama.

Loodetavasti ei juhtu seda, et aeg sangarid kõik unustatab ja kalmud tasandab ning vaprast eesti sõdureist veel tuul vaid jutustab.

Aavo Savitsch, ajaloohuviline

<https://www.delfi.ee/artikkel/19198583/kiri-kolonel-rebane-100?>

https://en.wikipedia.org/wiki/Alfons_Rebane

.....

1944. aasta kangelaslike kaitselahingutega pidasid Eesti väeosad, kelle eesliinil võitles Alfons Rebase pataljoni, Punaarmeed umbes üheksa kuud kinni. Oleks need hordid pääsenud sama aasta alguses Euroopat “vabastama”, teadnuks nüüd kogu Euroopa riikide liidrid, mis on punane terror, ning kommunism oleks juba ammu rahvusvaheliselt hukka mõistetud.

1945. aasta alguseks oli 20. diviis jõudnud Saksamaale Oppelni alla. Väeosad olid jäänud piiramisrõngasse. Ring oli mitu korda sulgunud, kuid Rebane, keda juhtis tema harukordne sõjamehevaist, tõi nii Eesti kui Saksa väeosad piiramisrõngast välja.

Muljet avaldas see, et ta pöördus ise rõngasse tagasi ja tõi välja sinna jäänud korpuse staabi.

Nende geniaalseid strateegivõimeid ja ääretut vaprust nõudvate sõjaliste operatsioonide eest esitati Rebane tammelehtedega Rüütliiristi saamiseks.

Sõda lõppes Rebasele liitlaste tsoonis ja peale taustakontrolli ta vabastati, kuna sõjakuritegusid tema ega ta meeste hingel ei olnud. Kuna admiral Dönitzi arhiiv viidi 30 aastaks Inglismaale, ei saanud Rebane talle ametlikult omistatud kõrgeastat teada enne 1975. aastat.

Järgmisel aastal see vapper sõjamees suri, aga tema põrm jõudis koju 1999. aastal ja sängitati Tallinna Metsakalmistu mulda.

Rebasekutsikad meenutavad

Eelmisel aastal Sinimägedes tutvusin Pärnu mehe Albert Eriksoniga, kellest 11 aastaselt sai Vanade Lõukoorte pataljoni käskjalg ja kes meenutas erilise soojuse ja austusega Alfons Rebase kui oma sõjaaegset kasuisa. Tema elu päästsid 658. idapataljoni võitlejad ja pärast seda algas väikesel poisil tõeline sõdurielu. Ömmeldi selga munder tema mõõtude järgi ja anti relv.

Pommid lõhkesid ja kuulid vihisesid ümberringi, aga väike poiss täitis vapralt oma kohust isamaa ees.

Sõduriaasta seljataga, tuli mõelda kodu ja kooli peale. Kasuisa Alfons Rebase sõduritee viis Eestist kaugemale, kuid enne seda jõudis ta poisile otsida kodu oma peretuttava juures. Väike Albert ei näinud teda enam kunagi.

Alfons Rebase käest oli küsitud, kus oli tema kõige suurem lahinguedu ja -saavutus, kas Volhovi all, Sinimägedes või Oderi ääres? Ta vastas: kõige suurem lahingusaavutus on see, kui tuled elusalt oma meestega tagasi!

Lõpetuseks avaldan mälestuskillu ühelt Rebasekutsikalt, kes rääkis mulle oma komandöri unistusest koondada ühte väeliiki nii Vene kui Saksa poolel sõdinud eesti mehed ja koos taastada riiklik iseseisvus.

Tema komandöri lootus kahjuks ei täitunud, aga küsimusele, kas Alfons Rebane sõdis Eesti nimel, annab see ammendava vastuse.

Aavo Savitsch, Sakala sõjameeste ühendus

<https://parnu.postimees.ee/2119141/kolonel-alfons-rebane-sodis-iseseisva-eesti-nimel>

„Rebasekutsikas“ Alberti sünnikoht oli Leningradi oblastis Pavlovskis, kuhu tema esivanemad juba tsaariajal Eestist välja rändasid. 1937.-1938. aastal Nõukogude Venemaal NKVD korraldatud “nõukogudevastase elemendi” likvideerimine ei jätnud külas, kus Albert elas, puutumata ühtki peret. Neil aastail arreteeriti Alberti isa, keda ta enam kunagi ei näinud.

Pärast sõja puhkemist 1941. aastal, kui rinne oli jõudnud Leningradi oblastisse, hävis Punaarmee kahuritules kogu küla. Ka Alberti kodu. Alberti ema koos kahe väikese õega hukkus.

Üheteistaastasest Albertist sai kodutu hulkur. Et sõjatulest purustatud maal oli ülimalt raske söögipoolist leida, hoidus ta Saksa väeosade lähedusse, sest Saksa sõdurid jagasid närusele poisikesele lahkesti üht-teist toidupoolist. Seepärast ei tundnud Albert nende mundrikandjate ees mingit hirmu.

Eesti pataljoni toidul ja seebil

Ühel 1942. aasta varasel suvehommikul, kui Albert ühes lagunenu saras parajasti ööbis, sattus talle juhuslikult peale Eesti julgestusgrupi nr 181 (hiljem Idapataljon 658) patrull. Leitnant Väär koos kahe sõduriga viis poisi väeosa staapi, kus tal kõigepealt kõht täis söödeti.

Albert räägib, et kõht sai küll täis, kuid näljatunne jäi Seejärel saadeti poiss väeosa ambulantsi, kus velsker Eduard Treumann ravis poisi jalasäartel mädanenud ville.

Väeosas hakkasid kõik Albertit juba esimesest päevast peale hoidma. Ükskord ütles küll veltveebel Karl Kimmel talle: “Mõtlesin, et lased meie juurest jalga.” Kuid kuhu oli temasugusel kaltsakal minna? Pealegi hoolitseti väeosas tema eest ja tal polnud vaja enam tunda muret kõhutäie pärast.

Ühel päeval kutsus pataljoniülema adjutant Valdur Jürissaar Alberti enda juurde ja saatis ta rätsepatöökotta käsuga, et poisile seal korralik munder õmmeldaks. Pataljoni rätsepate õmmeldud uus sõdurikuub oli küll telgriidest, kuid selle eest oli sinel päris ehtsast Wehrmachi kalevist.

Alfons Rebase hoole all

Poisile anti ka uued saapad, mis olid veidi suured, kuid sellegipoolest nägi ta nüüd välja nagu päris sõdur. Staabis kirjutati Albertile välja ka isikut tõendav dokument, kus oli kirjas, et ta on üksteist aastat vana ja vanemateta laps, kelle ema ja isa tapsid kommunistid.

Kuid sõjaväes ei või niisama ringi logelda ja ülemleitnant Jürissaare korraldusel sai Albertist väeosa käskjalg. Pataljoni relvur Leo Mukk andis talle ka lühikese Vene karabiini, mis oli niisama pikk kui Albert ise, ja poiss hakkas allüksuste staapidesse käske ja korraldusi kandma.

Kuid lahingute ajal viidi poiss rindest kaugemale tagalasse, tule alt ära. Sellegipoolest esines mõnikord üsna ohtlikke olukordi, kus venelaste snaipri tappev kuul temast vaid sentimeetri kauguselt mööda vihises

Et väeosas oli ka mõni sakslane, sai Albert üsna ruttu saksa keelega hakkama.

Pataljoni sideohvitseriks määratud austerlane kapten Zelinka oli Alberti vastu lahke ja viisakas ning kiitis teda edusammude eest saksa keele omandamisel.

Eriline suhe oli Albertil pataljoniülema kapten Alfons Rebasega, kes poissi väga hoidis. Ja Albert meenutab pataljoniülemat nüüdki heasüdamliku, oma alluvate eest hoolitseva ja eriliselt andeka ohvitserina. Nende lähedase suhte tõttu hakkasid mehed Albertit heatahtlikult Rebasekutsikaks hüüdma.

Suure vastupanuvõime tõttu tuntuks saanud Rebase pataljoni paisati rindel pidevalt ühest kohast teise.

Enamasti aga ikka nendesse rindelõikudesse, kus sakslased venelaste pealetungivale massile ei suutnud vastu panna ja mõnikord isegi eesliinilt jalga lasid.

Samal ajal oli pataljoni relvastus üsna kehv ja Saksa väejuhatas soovitas seda võtta venelastelt. Nii said kokku Vene relvad, Saksa munder ja eestlaste võitlusvaim. Ja see “kolmainsus” tegi rindel imet.

Ründavad punadiviisid takerdusid Eesti pataljoni tulejoone ees, jättes maha laibavalle

Jõuluõhtu Idarindel

Aja möödudes said Albertile selgeks pataljoni tugeva võitlusvaimu alged. Selle väeosa meestest oli võitlus idavaenlase vastu kujundanud fanaatilised rahvuslased, kelle isiklik elu oli justkui lakanud olemast. Aate nimel oldi valmis ohverdama kõik.

1942. aasta sügistalvel levis pataljonis teade, et jõulude ajal tuleb väeossa jumalateenistust pidama Tartu Pauluse koguduse õpetaja Harri Haamer. See oli väeosale suursündmus.

Mõni päev enne jõule kutsus ülemlieutnant Jürissaar Alberti enda juurde ja andis talle ühe Marie Underi luuletuse, mille poiss pidi pähe õppima ja jõuluõhtul ette kandma.

Õpetajale saadeti Gatšina jaama vastu saan, mille ette oli rakendatud pataljoniülema isiklik ratsahobune.

Küla ühte suurde klubisaali oli üles seatud altar. Õpetaja Haamer saabus rõõmsana ja tõi tervisi kodumaalt. Tema jutlust segasid küll venelaste pommitajad, kuid need viskasid oma pommilaadungid kuhugi eemale.

Õpetaja jõulujutlus lõi meestes koduse tunde. Ja kui õpetaja hakkas mehi armulauale võtma, ei jäänud paljudel meestel silmad kuivaks. Siis tuli Alberti kord luuletus ette lugeda. Ta astus lavale, lõi kannad kokku ja alustas:

*Astun vaikselt jõululumist rada
üle kannatanud kodumaa.
Igal lävel tahaks kummardada:
ükski maja pole leinata*

Ja siis luges Albert veel:

*Ja sammub ja sammub seal sada meest.
Nad sammumas, sammumas ränka sammu.
Nad käinud on läbi tulest ja veest,
neid, oodatakse, oodatakse ammu*

Saalitais mehi kuulas hiirvaikselt. Kui Albert lõpetas, vallandus vägev aplaus. Hiljem kiitis pataljoniülema adjutant Jürissaar Albertit: "Hästi lugesid!"

Nii möödus aasta täis rindeelu elamusi ja vintsutusi. 1943. aasta jõulude ajal õpetaja Haamer enam rindele ei sõitnud, sest kogudus ei andnud selleks luba.

Tagasi Eestisse

Pärast jõule kutsus pataljoniülem kapten Rebane Alberti enda juurde. Ta vaatas kaua sõnagi lausumata poisile otsa ja teatas lõpuks: "Aitab sulle sõjapidamisest. Nüüd lähed Eestisse kooli."

Juba järgmisel päeval asus Albert koos voorisõduri kapral Endel Preimeriga teele. Väljas paukus 30kraadine pakane. Eemalt rinde poolt kostis kahurimürinat ja kuulipildujavalanguid. Siis kauges Novgorodi siluett talvisesse hämarusse.

Jõudnud rongiga Tartu, sammusid nad koos saatjaga Riia tänaval asunud Pauluse kirikumaja poole. Andnud uksekella, avanes uks ja Alberti ees seisid tema uued pereliikmed: kasuisa Harri, kasuema Maimu, kasuvennad Eenok ja Andres ning kasuõde Maarja.

Järgmisel päeval sai Albert politseist Ausweis'i (tsiviilpassi) ja pani oma nime Tartu 15. algkoolis kirja. Ka sai ta nüüd teada, et pataljonis olid mehed tema jaoks kogunud 7000 marka kooliraha. Seda raha aga Albert enam kasutada ei saanud, sest 1944. aastal okupeerisid punaväed Eesti.

Siitpeale keerati Alberti eluraamatus ette uus lehekülg. Albert läks kooli, mille kohta ta hiljem on öelnud, et “hirmus narr oli istuda Saksa mundris teiste hulgas”. Kuid juba 1944. aasta märtsis kool suleti, õpilastele anti kätte klassitunnistused ja kooliruumidesse paigutati haigla. Samal ajal pommitasid venelased Tartut ja Alberti kasuisa asus perega elama Viljandisse.

Maapaos Eestis

1946. aastal, kui taastati Tartu pommitamisel hävinud Pauluse kiriku kogudusemaja, tuli Haamerite pere Tartusse tagasi ja Albertist sai endise Treffneri gümnaasiumi õpilane.

1948. aasta veebruaris arreteeris NKVD Harri Haameri, süüdistades teda Eesti noorsoo kasvatamises kodanlik-natsionalistlikus vaimus, ja tribunal määras ta kaheksaks aastaks Kolõma sunnitöölaagrisse.

1949. aasta märtsis toimunud küüditamisel olid kõik teised Haamerite pere liikmed küüditatavate nimekirjas. Kuid nad päästis üks Tartu autobaasi autojuht, kes teatas, et NKVD on nõudnud autobaasilt suuremal arvul autosid ja algamas on küüditamine. See täiesti võõras mees soovitas kiiresti kuhugi peitu minna.

Alberti kasuema pages kogu perega Võrumaale, kus nad asusid elama kauaaegse tuttava juurde. Sinna, Vastseliina kandis asunud Metsa tallu, jäädi kuni 1955. aastani, kuni laagrist vabanes Alberti kasuisa, kes neid sealt üles otsis.

Inglise keele õpetaja

Pagenduses olles tekkis Albertil suur huvi keelte õppimise vastu. Selleks vajalikke õpikuid aitas talle muretseda Vastseliina kirikuõpetaja Ago Viljari. Pärast kasuisa vabanemist laagrist siirduti tagasi Tartusse ja Albert asus õppima töölisnoorte kooli. Selle lõpetades oli ta juba 28aastane.

Järgnesid õpingud Tartu ülikoolis, kuhu astudes tekkis küll kartus, et teda võidakse tema sõjast osavõtu pärast mitte vastu võtta. Seekord päästis tema noorus – ei osanud ju “organid” arvata, et 10-12aastane poisike võis Saksa poolel Eesti “vabastajate” vastu võidelda.

Kõrgkooli lõpetades omandas Albert inglise filoloogi diplomi ja töötas seejärel kaheksa aastat Tartus inglise keele õpetajana.

Ülikooli päevil sai Albert tuttavaks oma tulevase abikaasaga, kes õppis arstiteadust. Et abikaasa oli pärit Pärnust, siirdus abielupaar 1966. aastal siia elama.

Pärnus töötas Albert aastaid I keskkoolis inglise keele õpetajana. Seejärel töötas ta ajalehe Pärnu Kommunist toimetuses tõlgina.

Eesti Vabariigi taastamise järel kutsus praost Andres Põder Alberti tööle Eliisabeti kogudusse, kus ta samuti töötas tõlgina ja kust ta mõni aasta hiljem pensionile jäi. Kuid oma relvavendadele on Albert jäänud tänaseni Rebasekutsikaks.

<http://web.archive.org/web/20071122113718/http://www.parnupostimees.ee/100206/esileht/10062002.php>

.....

Kolonel Alfons Rebane sõdis ainult ühe vaenlase vastu

Ehkki kolonel Rebane sõdis Teises maailmasõjas Saksa vägede koosseisus ja oli pärast sõda praeguste NATO riikide Suurbritannia ja Saksamaa LV luureteenistuses, võitles ta tegelikult vaba Eesti eest.

Igor Bunitsh väidab oma raamatutes "Operatsioon Groza" I ja II, et Teise maailmasõja sisuline algataja oli N. Liit. Sama kinnitab oma filmides ja raamatus Viktor Suvorov. Saksa vägede 1941. aasta 22. juuni rünnak oli ennetav löök, ilma milleta oleks N. Liidu 13 armeed oma viie ja poole miljoni sõduriga hävitanud terve Euroopa.

Agressorriigi vastu sõdimine on iga sõduri kohus. Ka Saksa sõduri. Alfons Rebanegi oli sõjamees, kes võitles stalinistliku N. Liidu vastu. Loomulikult ei anna see õigustust nendele Saksa armee ja julgeoleku liikmeile, kes saatsid korda inimsusevastaseid kuritegusid. See teguviis leiab hukkamõistu iga sõduri kohta, kandku ta käisel või õlakul mistahes riigi tunnuseid.

Kui anname hinnangu Saksa mundrit kandnud inimestele, peame selgeks saama, kas ta osales inimsusevastaseis kuritegudes või võitles sajandi suurimaks ohuks osutunud stalinliku punarezhiimi vastu.

Rebane sündis jaanipäeval

Alfons Rebane sündis jaanipäeval 24. juunil 1908 Valgas Mäe tänaval. Poiss oli kolmene kui suri ema Helene ja isa Robert abiellus lahkunud kaasa õe Olgaga, keda Alfons läbi elu emaks pidas.

1920. aastal kolis Rebase pere Narva, kus isa sai kõrge raudteeametniku koha. Alfons asus õppima Narva vene gümnaasiumi sihiga omandada vene keel. Valgas oli Alfons läti koolis käies (vanaema Marina oli lätlanna) selgeks saanud läti keele. Kodus kõneldi eesti keelt.

Legendi järgi armastas Alfons noorukieas sõjamänge. Ta joonistas paberile sõdureid, allohvitsere ja ohvitsere, mis välja lõigatuina moodustasid jagusid, rühmi, kompaniisid ja rügemente. Kui ta need kodus suurele lauale laotas, pidi ruumis valitsema vaikus. Ta pidas lahinguid. Kui ema teda klaverit mängima sundis, teinud poiss mõistmatu näo – klaverit ei saavat ju lahingusse kaasa tirida.

Pärast gümnaasiumit sai Alfonsist 1926. aasta augustis Tondi sõjakooli kadett. Kooli lõpetamise järel järgnes teenistus Tapa soomusrongide rügemendis ja hiljem Eesti armee eri osades. 1931. aastal abiellus Alfons oma gümnaasiumikaaslase Agnia Saharovaga (eestistatult Soometsaga).

Kui tuli saatuslik aasta 1939 ja Eestisse saabus 25 000 punaväelast, kellest 11 000 paigutati Läänemaale, lähetas valitsus Alfons Rebase Lihula komandandiks. Sisuliselt oli ta sideohvitser Eesti sõjaväe ja punaarmee vahel. Vabalt vene keelt valdava mehena oli tal esimest korda võimalik tutvuda tulevase vastasega. Rebane valmistas ette plaani juhuks, kui peaks tekkima vajadus rünnata punaväe üksusi Eestis.

1940. aastal allutati Eesti punarezhiimile ja Rebane lahkus sõjaväest. Punaarmee polnud koht tema jaoks. 1941. aasta maini töötas ta Lasnamäel ehitustöölisena. Siis läks Rebane metsa, kus temast sai Viitna-Pauna metsavendade juht.

25. või 28. juulil 1941 ründas Rebane esimest korda venelasi. Punakolonni ette langetatud puu ehmatas kraavi sõitma autobussi. Rebase mehed avasid tule. Tapeti umbes 15 punaväelast. Metsavendadel kaotusi polnud. Eesti vallutanud venelased pidid tundma, et maa nende all põleb. 1940. aastal tegemata jäetu tuli esimesel võimalusel tasa teha.

Esimene Rüütlist

Kui Saksa armee Virumaale jõudis, sai Rebasest 184. julgestusgrupi 15. suusakompanii ülem. Enne rindele minekut kutsus ta mehi võitlema bolshevismi vastu. Rindeteel viis ta Leningradi taha Ketsevosse, Pillovosse, Kotlasse, kus ta ülesandeks oli valvata, et partisanid ei lõhuks raudteid. On teada üks ohvriteta lahing.

1942. aastal peab ta tõsisid lahinguid Leningradi blokaadi rebida tahtva Klõkovi armeega. Ta tõkestas edukalt 2. Vene löögiarmee rünnakukiilu ja aitas Volhovi katlasse sulgeda 14. punaste laskur- ja ratsadiviisi ning 7. laskur- ja tankibrigaadi. Sellega välistati punaste rünnak Eesti suunas.

1942. aastal on Rebase sakslastest kõrini. Ta soovis armeest lahkuda. Tagala ülemale kindral Knuthile ütles ta ilustamata, mis talle vastu hakkas. Ta nõudis, et eesti sõjamehed kannaksid varrukal rahvusvärve. Kuulutas, et nemad on armee, kes võitleb iseseisva Eesti eest. Samal aastal saab Rebasest selle pataljoni ülem, mis läinud ajalukku nelja eri nimega: Idapataljon 658, Esimene Eesti Rahvuspataljoni, Vanade lõukoerte ja Rebase pataljoni.

Pataljon teeb endale nime 1944. aastal, kui algas sakslaste suur taganemine Leningradi alt. Kaoses, mis ähvardas neelata Eesti, suudab Rebane oma meestega säilitada võitlusvaimu ja teovõime. Sakslaste taganeva massi taustal lööb Rebane jaanuaris kahes lahingus Novgorodist läänes puruks kaks vastase diviisi. Mõlemad lahingud olid kohutavad tapatalgud, kus vastaseid jäi lumeväljale tiheda kattena. Nende edasitung Luuga suunas tõkestati. Taganevad väed said võimaluse end seada lahingukorda, Eesti piiril loodi kaitsesüsteem.

Kui Rebane poleks suutnud vaenlast peatada, võinuks Eesti langeda äkkrünnakuga ja 80 000 läände põgenejat jäänuks punavõimude kätte. Nende lahingute eest sai Alfons Rebane esimese Rüütlisti. Tema nimi oli punaste pool üks vihatumaid. Kui venelased kutsusid Narva rindel eestlasi üle tulema, siis Rebase ja tema "kutsikate" kohta lisati: pole vaja tulla, lööme maha!

Rebane omandas üle-eestilise kuulsuse. Temast räägiti uhkuse ja armastusega. Ta sai punarezhiimile vastupanemise sümboliks. Kui ta 1944. aasta septembris Eestist lahkus, jäid temast maha legendid.

1945. aastal tõi Rebane Oderil Oppelni all oma diviisiga topeltkotti, aga tõi lisaks eestlastele sealt välja ka teisi rahvusi. "Rebaane, Rebaane..." tulid seda võlusõna korrates sakslased, et kotist välja pääseda. Kui kõik oli välja toodud, ilmnis, et kotis on terve korpuse staap. Koos oma meestega tõi ta ka staabi välja. Selle teo eest sai ta Rüütlisti juurde ka tammelehed – ainsa eestlase ja teise välismaalasena flaam Leon Degrelli kõrval. Sõja lõpupäevil õnnestus Rebase võimatu. Ta võttis ühenduse tshehhidega ja viis Elbeni 325-mehelise grupi, kellest enamusel õnnestus pääseda julmast tshehhi põrgust. Tegu oli 13. kotiga, kust Rebane oma mehed välja tõi.

Pärast sõda oli Rebane mõnda aega Saksamaal, 1947. aastal õnnestus tal pääseda Inglismaale. Lääneliitlased olid juba hakanud taipama, mida kujutas endast N. Liit ja ta agressiivsed kavatsused Euroopa ja maailma suhtes. Vajati infot N. Liidu kohta. Inglise vastuluure vajab ustavaid ja võimekaid inimesi. Üks, kelle kutsus oma teenistusse Inglise vastuluure SIS juht McKibbin, oli Alfons Rebane.

Sellele kohale võis saada üksnes inimene, kelle natslik minevik pidi olema väljaspool kahtlust. Seda kontrolliti põhjalikult. Rebasest sai tänase NATO riigi ohvitser, kes juhtis luuretegevust okupeeritud Eestis. Paraku tabas Briti luuretegevust Baltimaades ebaõnnestumine. See soodustas Rebase kohta kompromiteeriva materjali väljamõtlemist.

Inglismaalt asus Rebane elama Saksamaale Augsburgi, kus asus teise tänase NATO liikmesriigi Saksamaa Liitvabariigi salateenistus. See organ täitis täpselt sama ülesannet, mis 1941. aastal, kui ennetava löögiga nurjati N. Liidu kallaletung Saksamaale.

Lõks 1964. aasta Innsbrucki taliolümpiamängudel

Venelased proovisid Rebast kõrvaldada kohe pärast sõja lõppu. Kord kala püüdes märkas Rebane, et teda luuratakse. Ühel päeval Heidelbergis jalutades sai lahingutes kordagi haavata saanud mees kuuli jalga.

"Kurat, tulistada nad ka ei oska," reageeris Rebane hiljem. KGB üritas Rebast korduvalt lõksu meelitada, et teda N. Liitu tuua ja kohtuprotsess lavastada. Üks katse tehti 1964. aastal Innsbrucki olümpiamängude ajal. Rebane lubas minna venelastega kohtuma, kuid Saksa salaluure ei saanud talle neutraalses Austrias kindlustada kaitset, ja tema minek keelati. Samal ajal jälgiti kohtumispäeval toimunut. Mees, kellega Rebane kohtuma pidi, ja kes nimetas end sõbraks, ilmuski õigel ajal ettenähtud kohta. Kui Rebane ei ilmunud, lahkus ka viis tursket vene keelt kõnelevat meest, kes kohtumispäeval olid piiranud.

Samal ajal koguti Eestis materjali, mille alusel Rebasele surmaotsus langetada. Sooviti saada andmeid, et ta Leningradi lähistel sõdades on toime pannud inimsusevastaseid kuritegusid. Tollane ajakirjandus ei hoidud värvi kokku, kujutades Rebase tapmisi ja kuritegusid.

Samas tabas KGB-d krahhi, sest Leningradi partisaniliikumise arhiiv teatas, et tal puuduvad andmed Rebase üksuste kuritegude kohta. Sama väitsid Leningradi oblastiarhiivi töötajad Kamalov ja Antonova. Toimiku koostajad pöördusid N. Liidu Kaitseministeeriumi poole, kust arhiivi 2. osakonna juhataja polkovnik Dobrovolski teatas 5. aprillil 1965, et tal puuduvad 184. julgestusgrupi 15. suusakompanii ja 658. Idapataljoni kohta sellised andmed.

Kolonel Alfons Rebane võitles küll Saksa relvajõududes ning hiljem Inglise ja Saksa luuresüsteemides, kuid ainus riik, kellega ta sõdis, oli see, kes 1940. aastal Eesti Vabariigi okupeeris. Selle anneksiooni on sisuliselt hukka mõistnud ka Venemaa president Boriss Jeltsin.

Sõltumata sellest, kas tänased Eesti riigijuhid sõandavad tulla Metsakalmistule, võitles kolonel Rebane just sellesama vabariigi eest ja nimel.

<https://epl.delfi.ee/artikkel/50774183/kolonel-alfons-rebane-sodis-ainult-uhe-vaenlase-vastu>

26.06.1999 Voldemar Pinn

Täna maetakse Tallinna Metsakalmistule ümber legendaarne Eesti sõjaväelane Alfons Rebane.

.....

Oma pataljoniga, keda rahvasuus kutsuti Vanadeks lõukoorteks ja Rebasekutsikateks, tegi ta sõjaajalugu. Vanadeks lõukoorteks kutsuti neid mehi enneolematu vapruse pärast, Rebasekutsikateks selle pärast, et ohtlikes olukordades liiguti ikka nii, et vana Rebane ees ja sõjamehed järel... Ainult tema suutis manööverdada väikeste üksustega ja lukustada tervete armeede edasiliikumine. Usun, et kui ei oleks olnud tema pataljoni, seisnuks Punaarmee juba 1943. aastal Narva all ning selle tagajärjed oleks Eesti rahvale olnud kohutavad.

Ka Saksa sõdurid austasid teda, kuna ta päästis palju kordi oma oskusliku tegutsemisega ka nende naha. Ta oli esimene eestlane, keda autasustati 1944. aasta alguses Raudristi Rüütliristiga.

Ta on öelnud: "*Kõige suurem lahingusaavutus on see, kui tuled elusalt koos oma meestega tagasi!*"

http://kultuur.elu.ee/ke483_rebane.htm

<https://sakala.postimees.ee/4508572/vanad-leegionarid-panid-kolonel-alfons-rebase-auks-malestustahvli>

SS-Standartenführer Alfons Vilhelm Robert Rebane

<http://www.virumaa.ee/ve-rebane-alfons-vilhelm-robert-sojamees/>

Einar Laigna - Kolonel Alfons Rebane ja meie õigus oma ajaloole

<http://einarlaignaartiklid.weebly.com/artiklid/m>

.....

Kirjanik John le Carré ja sõjakangelane Alfons Rebane langesid ühe ja sama reeturi ohvriks

Äsja surnud maailmakuulus spioonikirjanik John le Carré ja eestlasest Rüütliristi kavaler Alfons Rebane olid saatusekaaslased. Carré jäädvustas Rebase ka oma romaanis.

David John Moore Cornwell ehk kirjanikunimega John le Carré (1931–2020) oli spioon, kellest sai maailmakuulus spiooniromaanide autor. Aastal 1958 astus Cornwell Briti julgeolekuteenistuse MI5 teenistusse, kaks aastat hiljem siirdus salaluureteenistusse SIS (tuntud ka kui välisluure MI6). Ta määrati Bonni Briti saatkonna teiseks sekretäriks, hiljem töötas Hamburgis. Oma esimesed teosed – krimiromaan „Eliitmõrv“ (1962) ja spioonipõneviik „Spioon, kes pääses külma käest“ (1963) – kirjutas ta Saksamaal. Et välisministeeriumi ametnikel oli keelatud avaldada kirjutisi oma nimel, saigi Cornwellist John le Carré.

Kindral Vladimir ja kolonel Alfons

Cornwell oli 1964. aastal sunnitud luureteenistusest lahkuma, kuna MI6 kurikuulus topeltagent **Kim Philby** paljastas teiste seas KGB-le ka tema. MI6st lahkumise järel pühendus Cornwell ainult kirjutamisele. Oma hukutaja juurde naasis ta romaanis „Plekksepp, rätsep, sõdur, nuhk“ (1974), kujutades ja analüüsides seal Philbyt kui kõrgema klassi reeturit.

Carré teadis ka MI6 palgal olnud eestlast **Alfons Rebase**. Nad olid saatusekaaslased – Just Philby reetis KGB-le Rebase luureoperatsioonid. Kas seetõttu saigi Rebasest ühe Carré romaani keskne tegelane?

<https://ekspress.delfi.ee/artikkel/92015497/kirjanik-john-le-carre-ja-sojakangelane-alfons-rebane-langesid-uhe-ja-sama-reeturi-ohvriks>

Alfons Rebane purustas CIA ülesandel rahvuskangelase alibi

<https://blog.cfe.ee/2008/11/alfons-rebane-purustas-cia-ulesandel-rahvuskangelase-alibi/>

<https://www.vabaeestisona.com/et/sortside-vaega-suured-saladused-richard-tombergn-eesti-vabariigi-kindral-ja-korgetasemeline-nl-agent/>

Alfons Rebane ja vanade lõukoerte pataljoni

<https://blog.cfe.ee/2004/06/alfons-rebane-ja-vanade-loukoerte-pataljon/>

<http://web.archive.org/web/20180314171226/http://alfonsrebane.webs.com/homealfonsrebane.htm>

[hästiloetav /valgel taustal](#)

<http://web.archive.org/web/20080918214059/http://alfonsrebane.webs.com/ingliseluures.htm>

Alfons Rebane Briti luures

https://wikideck.com/et/Alfons_Rebane (pikemad kirjeldused, tasub lugeda)

KGB võrgu paljastamine viis Briti luure operatsioonide lõpetamisele Lätis ja Leedus, kuid Eestis sundis oma mehi KGB haardest vabastada püüdev Rebane britte luuremängu jätkama. Esiteks püüdis Rebane Eestisse tagasi saadetud KGB agentide abil Eestist välja meelitada "metsavendade" juhte, pakkudes neile kohtumiseks kas Londonit või Soomet. Sellesse lõksu KGB ei läinud, küll aga õnnestus Rebase vahetada oma Eestis veel elus olevad mehed tema käes olevate KGB luurajate vastu. 1956. aastal sai vahetus teoks, kusjuures KGB uskus tollal veel, et suudab luuremängu jätkata. Seetõttu tabas 1956. aasta detsembris Londonist saabunud radiogramm, mis lõpetas sidemed Eesti "metsavendadega", Eesti KGB-d ootamatult. Selleks ajaks oli oma operatsioonid Eestis sisuliselt lõpetanud ka Rootsi luure. Nõukogude luure katsed toimetada oma agente välismaale ning infiltreerida neid Lääne luureteenistustesse jätkusid samal ajal endise hooga, kuid nüüdsest lõppesid need nurjumisega.

1960. aasta sügisel helistati Rebasele. Helistaja teatas, et tal olla kiri ja pakk esimeselt Eestisse luurele saadetud mehelt, keda ei õnnestunud pärast operatsiooni "Džungel" lõpetamist Rebase vahetamise teel tagasi saada. Rebasele oli kohe selge, et kiri tuleb KGB-st.

[Hjalmar Mäe](#) aitas Rebasele leida töökoha Saksa luureteenistuses. Aastal 1964, kui toimusid Innsbrucki taliolümpiamängud, kutsuti Rebane sinna kohtuma oma sõbraga. Algul lubas Lääne-Saksa luuretalitus talle seal kaitse tagada, kuid viimasel hetkel löödi kartma poliitilist skandaali ning sõit neutraalsesse Austriasse keelati. Rebase kirjast Hjalmar Mäele selgub, et Austrias ootas teda kuuemeheline KGB grupp. Kuna Rebasele oli seal kaitse, oleks ta kinnivõtmisest tekkinud selline lärm, mis oleks varjutanud isegi olümpiamängud. Et Rebase kinnivõtmiseks olid KGB-l tõsised plaanid, sellele viitab ka küllakutse tulla Soome.

Juunis 1975 sai Rebane teada, et 9. mail 1945 oli talle otsustatud anda Raudristi Rüütlirist tammelehtedega. Sügisel andis Rüütliristikandjate Koondise esimees kindral Hubert Lamey talle tammelehed pidulikult üle.

Ritterkreutz des Eisernen Kreuzes mit Eichenlaub (Raudristi Rüütlirist tammelehtedega) annetas suuradmiral Karl Dönitz 9. mail 1945, rahu esimesel päeval. Juunis 1975 sai Rebane teada, et 9. mail 1945 oli tema nimele kirjutatud Raudristi Rüütlirist Tammelehtedega. Sügisel andis Rüütliristikandjate Koondise esimees kindral Hubert Lamey talle Tammelehed pidulikult üle.

https://wikideck.com/et/Raudristi_Rüütlirist

9.5.1945

Riigipresident Großadmiral Karl Dönitz annetas Waffen-Obersturmbannführer Alfons Rebasele kui Saksa sõjajõudude 875. sõdurile Tammelehed Raudristi Rüütliristi juurde. Ta pälvis selle kõrge sõjalise tunnustuse teise välismaalasena Relva-SS-i ridades. Rebane ise saab sellest vääristusest teada alles 30 aastat hiljem.

https://et.wikipedia.org/wiki/Alfons_Rebane

https://et.metapedia.org/wiki/Alfons_Rebane

https://et.wikipedia.org/wiki/Karl_Dönitz

https://et.wikipedia.org/wiki/Sinimägede_lahing

Grenader 1. detsember 2015

Peatselt näeb trükivalgust raamat meie Teise Vabadussõja legendaarsemast väejuhist kolonel Alfons Rebasest (24.6.1908 – 8.3.1976). Teksti ja kujunduse autor Heino Prunsvelt.

Raamat annab kroonika vormis ülevaate kolonel Alfons Rebase eluteest, kes edukate taandumislahingute eest Volhovi rindel 1944 aasta alguses pälvis esimese eestlasena Saksa kõrgeima sõjalise aumärgi Raudristi Rüütliristi. Sõja lõpupäevil 1945 annetatud Tammelehtedest Rüütliristi juurde saab aga teada alles 30 aastat pärast sõda.

Aumärgid iseenesest ei loo legende, vaid ikka mehed ja nende teod. Idarinde pea kõigis lahingutes võideldakse 10-kordselt tugevama vaenlasega. Kuidas olla sellistes võitlustes mitte ainult edukas, vaid säilitada ka meeste - oma legendaarsete rebasekutsikate elusid, see oli Alfons Rebase eesmärk. Ja mehed olid uhked oma ülema üle.

Omaette peatüki kolonel Alfons Rebase elus moodustavad nii tema aktiivne ja avalik tegevus Eesti pagulasorganisatsioonides kui ka salajased operatsioonid Inglise luures. Kõik ühe eesmärgi nimel - vabastada kodumaa! Raamat on illustreeritud rohkete varem avaldamata dokumentide, kaartide ja fotodega. Lisana on toodud Alfons Rebase teenistuskiri Eesti Kaitseväes ja Kaitseliidus. Lugeda saab omaaegseid ajalehtede artikleid, isiklikke mälestusi ja dokumente.

<https://www.kool.ee/?9849>

<https://www.tracesofwar.com/persons/8780>

.....

Eestlaste iseloom

Eestlaste iseloomu kohta kirjutati, et eestlaste olulisemad jooned on kinnisus ja jonnakus. Eestlane olla erakordselt vaikiv ja kord omaks võetud arvamusel peab ta rangelt kinni. Eestlane hindavat esinemisel tagasihoidlikkust ja väarikust ega väljenda oma poolehoidu või tunnustust paljusõnaliselt. Ta eelistavat nipsisõnalisust kaasinimeste puhulgi.

Eestlasele antud lubaduse täitmata jätmisel polevat tema usaldus enam võidetav hea sõna ega karjumisega. Oma ülemustesse ja juhtidesse suhtuvat eestlased kriitiliselt. Eestlaste seas on hinnatud ja suudavad end maksma panna vaid võimekad ja suurt isiklikku vaprust üles näidanud juhid.

Eestlane olla tugev iseseisvas mõtlemises. Abstraktsed ideed ei leia eestlaste hulgas kõlapinda ja nende eest pole nad nõus võitlusse astuma. Kui aga eestlane on veendunud, et tema panus on hädavajalik – viitega toona käimas olnud sõjale -, rakenduvat ta meelsasti, et võidelda vapralt.

Eriti väärivat esiletõstmist eestlase kiindumus oma kodusse. Tugevasti on arenenud individualism, mistõttu isiklikud huvid on sageli tõstetud kõrgemale ühishuvidest. Paljudele Eesti põllumeestele tähendab oma maalapp rohkemat kui mõiste »kodumaa». Oma eraomandit kaitstes võitleb eestlane metsikuse ja raevuga. Seepärast vihkavad eestlased teatmiku kohaselt üle kõige kommunismi.

Ei tohi eestlaste suhtes kasutada sellist tooni ega kõneviisi, nagu see mujal idas seni on olnud hädavajalik. Eestlaste juures annab see vastupidiseid ja meile kahjulikke tulemusi. Eestlased pole kunagi olnud silmakirjateenrid, vaid kohusetundlikud ja usaldusväärsed, kuid uhked, keda pole kerge võita. Nad on truumad seal, kus nende autundele koputatakse ja neid väarikalt koheldakse. Sellel pinnal on eestlaste ja sakslaste vaheline sõprus sügavamalt ja tugevamini viljeldav. Seda on näidanud idarinde lahingutes eestlaste ja sakslaste vahel sõlmitud relvavendlus.

<https://parnu.postimees.ee/447124/vaino-kallas-mida-arvasid-sakslased-eestlastest>

<https://objektiiv.ee/eestlaste-iseloomust/>

https://www.vanaraamat.ee/Voldemar_Pinn_Kolonel_Alfons_Rebane_Raamat_mehest_kes_sai_Ruutliristi_tammelehtedega_13623-24.htm

[Voldemar Pinn https://abi.raamatukoi.ee/cgi-bin/isik?11902](https://abi.raamatukoi.ee/cgi-bin/isik?11902)

Tundmatu Teine Maailmasõda

Miks tapeti Hitleri asetäitja Rudolf Hess?

<https://abi.raamatukoi.ee/cgi-bin/raamat?64049>

Tõde ei vaja mitte keegi

<https://eestiest.com/henri-e-ollevalaja-voitjate-ajalugu-ja-ajalugu/>

Sisu:

- Võitjate ajalugu ja ajalugu
- Lend, mis jahmatas maailma
- Vastuseotsing
- See ei ole rahu, vaid 20-aastane vahe
- Groza kogub jõudu
- Ettevalmistus
- Maailm tormab hukatusse
- Grozast Barbarossani
- Ajaloo suurim ja kalleim desinformatsioon
- Enne ja pärast Rudolf Hessi lendu
- Vaid mõned päevad
- Parem õudne lõpp kui lõputu õudus
- Kaotatud võidud
- Nürnberg
- Spandau
- Ajaloo paradoksaalsus
- Lõpetuseks
- Kirjandus
- Täienduseks esimesele trükile

20. Waffen Grenadier Division der SS (Estnische Nr 1) SS-Brigadeführer Frans AUGSBERGER --- 24.01.1944 – 19.03.1945

Alfons REBANE k.t.

SS-Brigadeführer Berthold MAACK --- 19.03.1945 – 08.05.1945

<http://web.archive.org/web/20180314165951/http://alfonsrebane.webs.com/waffensdivision.htm>

AUTASUD

Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes mit Eichenlaub (Raudristi Rüütlirist tammelehtedega)

Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes (Raudristi Rüütlirist)

Eisernes Kreuz I Klasse (I klassi Raudrist)

Eisernes Kreuz II Klasse (II klassi Raudrist)

Infanterie-Sturmabzeichen in Silber (hõbedane Jalaväe Rünnaümärk)

Medaille "Winterschlach im Osten 1941/42" (Talvelahingud idas 1941/42 ehk Idamedal)

Kaitseliidu II klassi Valgerist

Aizsargs (Läti Kaitseliit) Teeneterist

AUASTMED

Nooremleitnant (Eesti kaitsevägi) 1929

Leitnant (Eesti kaitsevägi) 1933

Oberleutnant (Wehrmacht) 09.1941

Hauptmann / Kapten (Wehrmacht) 01.1942

Major / Relva-SS-Sturmbannführer (Wehrmacht, Relva-SS) 06.1943

Relva-SS-Obersturmbannführer / Kolonelleitnant (Relva-SS) 08.1944

Relva-SS-Standartenführer / Kolonel (Relva-SS) 03.1945

Kirjutised, Lingid ja Allikad

ARTIKLID:

---

1. [Kolonel Alfons Rebane sõdis iseseisva Eesti nimel](#)
2. [Alfons Rebane ja vanade lõukoerte pataljon](#)
3. [Eesti teise vabadussõja raskeimad lahingud](#)
4. [Eesti Kõrberebane](#)
5. [Minevikuta pole tulevikku](#)
6. [Noormees, keda hüüti Rebasekutsikaks](#)
7. [Sakala malev käis pikal rebaseretkel](#)
8. [60 aastat kaitselahingute algusest Eestis](#)
9. [Sõjamehe saatus](#)
10. [Sinimägedest Hiiglasemägedeni](#)
11. [Kolmkümmend aastat Alfons Rebase surmast](#)
12. [Tähistati Alfons Rebase 30. surma-aastapäeva](#)
13. [Eesti Rüütliristi kavalerid ja teised juhtivad ohvitserid](#)
14. [Alfons Vilhelm Robert Rebane](#)
15. [Alfons Rebane teenis välja kaks Rüütliristi](#)
16. [Alfons Rebase tundmatud toimikud](#)
17. [Alfons Rebane - ajaloo tahtel võõras mundris](#)
18. [VE: Rebane, Alfons Vilhelm Robert - sõjamees](#)
19. [Alfons Willem Rebane \(EVVL\)](#)
20. [Rebane, Alfons \(Eestigiid\)](#)
21. [Alfons Rebane \(TLÜAR\)](#)
22. [SS-Standartenführer Alfons Vilhelm Robert Rebane](#)
23. [Loksa valla mehed tegid kolonel Alfons Rebasele mälestusmärgi](#)
24. [Võitlev Eesti](#)
25. [Eestis on ilus elada!](#)
26. [Vabadusvõitlused \(corp! Fraternitas Estica. vil! Alfons Rebane\)](#)

27. [Kiri: kolonel Rebane 100](#)
28. [Alfons Rebane purustas CIA ülesandel rahvuskangelase alibi](#)
1. [Vorm ei teinud eestlasest natsi](#)
2. [:\(Edgar Savisaare arvates olid eesti sõjamehed natsid](#)
3. [:\(Klenski: küüditamist ei pea taunima](#)
4. [NSV Liidu ja lääneriikide salajane koostööpakt](#)

LINKE:

1. www.hot.ee/vvliit Vabadusvõitlejate Liit
  2. [Jüri Remmelgas "Tuline Värav"](http://www.juri.remmelgas.ee) Sõjakirjasaatjana Wehrmachtis: lahingud Eesti saartel ja Venemaal.
  3. www.freewebs.com/paulmaitla Rüütliiristi kavaler - Paul Maitla
  4. www.mil.ee Eesti Kaitsevägi
  5. www.militaar.net Militaar foorum
  6. www.eestileegion.com Eesti Leegionist
  7. www.wehrmacht.pri.ee Eestlased saksa sõjaväes
  8. www.okupatsioon.ee Okupatsioonide Muuseum
  9. www.suomenpojat.fi Soomeposid
  10. www.erna.ee Erna Selts
  11. www.rk.ee/metsavennad Metsavennad
  12. www.zone.ee/ssleegion Eesti SS-leegionist
  13. www.zone.ee/soldaten Eestlased Saksa Armee teenistuses 1941-1945
  14. www.wehrmacht-awards.com Saksa autasud II maailmasõjas
  15. www.vetrans.eesti.org.au Eesti Sõjaveteranide Liit Austraalias
  16. home.parks.lv/leonards/BaigaisGads/Default.htm Punane terror Lätis
  17. www.vapsid.weebly.com Eesti Vabadussõjalaste Liit
  18. www.lacplexis.com/500_English4.htm Läti SS Leegion
  19. lisaks.webs.com/index.htm MilitaarAjaloolised teemaad
  20. www.kool.ee Ms. ka Eesti lähiajaloost
  21. www.kultuur.elu.ee Ajakiri Kultuur ja Elu
  22. www.einarlaigna.webs.com Einar Laigna - sõjamees, filosoof, mõtleja
  23. <http://bhr.balanss.ee> Elu Kurjuse Impeeriumis
  24. www.comunistcrimes.com Kommunistide kuriteod
  25. www.sovietstory.com Film Nõukogude Venemaa kuritegelikkusest
  26. <http://deepzone2.ttu.ee/soojus/loengud/ivaria/valitudartiklid.htm> Valitud artiklid II-ms ja Eesti teemal
- * Vaata ka siia: www.freewebs.com/alfonsrebane/enggerrus.htm

N. Liidu ja lääneriikide salajane koostööpakt ning Stalini plaan Groza

http://web.archive.org/web/20160810011547/http://www.hot.ee/laging/salapakt_01.htm

Stalini vallutusplaan Groza

<http://web.archive.org/web/20160507174457/http://www.hot.ee/lvpfoorum/euroopa.htm>

Senaator Harry S. Truman, kellest hiljem sai asepresident ja president, teatas: „Kui me näeme, et Saksamaa hakkab võitu saama, siis peame aitama Venemaad. Aga kui Venemaa saab ülekaalu, siis tuleb meil aidata Saksamaad. Las nad tapavad nagu jaksavad.”

http://kultuur.elu.ee/ke509_Stailin-Hitler.htm

http://kultuur.elu.ee/ke491_moskva_taktika.htm

<https://arvamus.postimees.ee/4115717/mark-solonin-kes-siiski-voitis-hitlerit>

Alfons Rebane

Tammelehtedega Raudristi

**Rüütliristi kavaler -
Eestile surmani truu!**

<http://web.archive.org/web/20180314171426/http://alfonsrebane.webs.com/>

- [HOME. Alfons Rebane](#)
- [SISSEJUHATUSEKS](#)
- [LAPSEPÕLV](#)
- [EESTI ARMEES](#)
- [LÜHIELULUGU](#)
- [SUVESÕDA](#)
- [SAKSA ARMEES](#)
- [RÜÜTLIRIST](#)
- [SÕJA LÕPP](#)
- [PAGULUSES](#)
- [INGLISE LUURES](#)
- [TAAS EESTIS!](#)
- [LAHKUMINE](#)
- [KIRJUTISED ja LINGID](#)
- [AUTASUD ja AUASTMED](#)
- [ENG / GER / RUS](#)
- [Waffen-SS division](#)
- [KONTAKT - FEEDBACK](#)

Inglise luures

Alfons Rebasel, ta naisel ja vanematel õnnestus pääseda läände. Tema enda võitlus Idast taas pealetungiva kommunistlikku agressori vastu aitas aga põgeneda kümnetel tuhandetel eestlaste. Rebane pääses ka sõjavangilaagritest, mis erinesid vene vangilaagritest vähe. Vahe oli vaid selles, et seal oli lootus vabaneda ja alustada inimväärset elu. Kui Rebane end inglastele vangis andis, olla seal ühtedel andmetel olnud üks inglise ohvitser, kes 1940.a töötanud Eestis inglise sõjaväelises esinduses. Mees mõistis olukorda, ka seda, miks eestlased saksa armees sõdisid.

Seejärel õnnestud Rebasel leida peatuspaik Goslari põgenikelaagris Harzi mäestik. Samas laagris oli ka Eesti 20. SS-diviisi kindralinspektor Soodla, vabadussõjaaegne Kuperjanovi Partisanide Rügemendi juht.

1947.aastal lahkus Alfons Rebane Saksamaalt Inglismaale. *Etteruttavalt võib öelda, et 1961 aastast kuni surmani veetis ta oma elu taas Saksamaal.*

Töö Inglise luures - SIS-is (Secret Intelligence Service)

Tol ajal oli juba rahvusvaheliseks tõsiasjaks, et sõjaaegsete liitlaste - Nõukogude Venemaa ja Lääne demokraatiate - rahumeelne kooseksisteerimine ei ole pikemas perspektiivis võimalik. Pärast võidueufooria hajumist ja Euroopa mõjusfääride paika panemist oli selge, et nüüdsest asuvad mõlemal pool mõjusfääre vastased. Oli puhkenud "külm sõda", mis juba 1950.a muutus Korea sõja näol "kuumaks". Oli tekkimas lootus Lääne ja Ida lõplikuks ja otsustavaks arveteklaarimiseks. Kas võidab NSV Liit ja kogu maailma proletaarlased ühendatakse suurde Maailma Sotsialistlike Riikide Liitu, või lääne demokraatia.

Sellises olukorras sai Lääne riikidele üha selgemaks üks hädavajalik tõsiasi - on vaja luureandmeid sellest, mis toimub raudse eesriide taga. Asja tõsidust ja vajalikkust suurendas ka tõsiasi, et Nõukogude riik oli omandanud aatompommi.

Region, kust oleks saanud kõige ligipääsetavamalt luureandmeid, oli NSVL-i lääneregioon. Just siia oleks koondatud ka vägesid tulevaseks rünnakuks Lääne vastu. Kuna sinna regiooni jäid ka okupeeritud Baltimaad, pöörduski nüüd inglise luureamet SIS (M16) oma tähelepanu neile baltlastele, kes võiksid neile nüüd luuretoos kasulikud olla. SIS-i juht McKibbin palus selleks omale appi Leedu ajalooprofessori Stasys Zumantase, Läti lennuväehvitseri Rudolfs Silarajs ja eestlase Alfons Rebane'se.

Ei Rebane, McKibbin ega keegi SIS-i kõrgematest juhtidest tahtnud tunnistada ega uskuda seda, mis hiljem valusaks tõeks osutus - KGB on palju tugevam, kui Punaarmee lahinguväljadel. Kuna diktatuurriik vajab seda organit, tegi ta kõik tema võimsuse ja eelistaud arengu tagamiseks. Kui Lääneriigid täitsid II maailmasõja ajal korrektset oma liitlaskohuseid ja hoidusid oma liitlase N. Liidu vastasest luuretegevusest, siis vene KGB oli toiminud just vastupidi ja nautinud liitlaste naiivsust.

Meeste organiseerimine ja ettevalmistus luuretooks

Rebasel õnnestus oma tegevuse alguses SIS-i leida ligi viiskümmend kaevandustes, tekstiilitööstuses ja farmides töötavat endist leegionäri. Vabatahtlikud suunati Londonis asuvasse luurekooli, kus meestele õpetati raadiosidet, shifreerimist ja salakirja. Peeti loenguid luuretoe põhiprintsiipidest ja N.Liidu luuresüsteemist. Teooriaga kaasnesid praktilised õppused, kuidas korraldada konsperatiivkohtumisi, käituda läbiotsimisel ja ülekuulamisel. Lepiti kokku salamärkides, mida poetada radiogrammidesse, kui ollakse pärast vahistamist sunnitud töötama vastase kontrolli all. Lisaks sellele olid muidugi ka laskeharjutused, maastikul orienteerumine ja kummipaadiga randumine.

Värvatud agendid pidid peagi minema Eestisse, et selgitada välja andmeid, mis võiks tõestada N.Liidu valmistumist sõjaks. Konkreetset tuli uurida välja andmed Eestis paiknevate relvajõudude kohta ja kas siin ehitatakse uraanitehast. Rebasel olid plaanid luua kaitseliidulaadne põrandaalune organisatsioon paarikümne tuhandelise mehe alusel. Välja tulnuks astuda vaid sõja korral, seniks aga hoiduda aktiivsest tegevusest. Kuid nii Rebane, kui ka Eesti saatkonna juht Londonis hr. Torma pidasid sõjapuhkemist lähiaastatel vähetõenäoliseks ja palusid seda ka metsavendadele öelda. Torma sõnul olevat parem saada heade üllatuste kui ebameeldivate pettumuste osaliseks.

Juba enne seda, kui Rebane SIS-iga liitus, oli sellesse programmeeritud ebaõnnestumine. Nimelt 1944.a saatis SIS- Kuramaa randa Lätis neli lätlasest agent. Laev aga uppus randumisel. Varsti püüti ka mehed KGB-lastest poolt kinni. Sellest ajast tõusis N. Liidu luuretaevasse Läti KGB major Janis Lukasevics, kelle tegevust saatis edu. Nimelt tema kätte sattus randunud agentide raadiojaam sifritega. Nüüd algas suurejooneline raadiomäng, mille abil petta vastast võimalikult palju, saada vastase agendid enda teenistusse. Midagi paremat oli raske soovida. Nende neljaga see ei õnnestunud, nemad lõpetasid KGB piinakambris. Kuid major Lukasevics ei jätnud jonn. Tal õnnestus Läti vastupanuliikumise meeste hulgast leida mees, kes oli nõus koostööks - Augusts Ergmanis. Varsti oli toimiv koostöö olemas - SIS-i mehed uskusid Bergmanist....Lõplik viga tehti veel sellega, kui 1946.a Lätis Skuttes maandunud agendile R. Zandele anti ülesanne Bergmanisega kohtuda. Viimane jättis aga Zandele igati usaldusväärse mulje. Pärast seda oli loodud kõik tingimused, et Läti, seejärel ka Eesti matsad täituksid KGB-lastest libametsavendadega, kelle juurde SIS saadab agente edastamiseks läände materjale, mida KGB-lased ette söödavad.

Luuretoe Eestis

Esimesed agendid saadeti Läti kaudu Eestisse Rebase töötamise ajal 1952.a augustis. Maabusid kolm meest - Audova, Hurma ja Pedak. Varsti oli maabunute juures mees, kes viis nad Viljandimaale, kus ootasid ees KGB-lastega mehitatud punkrid.

Eerik Hurma ja Audova vahistati ning tapeti. Mart Pedak'ü õnnestus KGB-l enda teenistusse värvata. See päästis ka ta elu.

Kieli ja Kuramaa vahet sõitis nüüdsest kaater, mis tõi ja viis mehi - seda kõike KGB juhtimisel. Jõuti nii kaugele, mida võiks oodata vaid uskumatus spionaazifilmis - metsavendade nime all sõitsid Inglismaale KGB-lased. Nad pandi õppima samasse luurekooli ja viimast lihvi anti Šoti mägismaal. Nad said teada kõik mis soovisid ja rohkemgi...

Ometi tekkis ka selles sujuvalt töötavas mehhanismis tõrge. See juhtus, kui 11. septembril 1953 toodi koos lätlaste ja leedulastega Riia randa eestlane Heino Karkman. Temaga oli kaasas miljon rubla, mis oli määratus vastupanuliikumise finantseerimiseks.

Enam kui poolteist aastat elas Karkman Eestis metsavennana KGB-lastepunkris, mil lõpuks sai talle selgeks mis tegelikult toimub. Ja siis 1955.a 20. aprillil julgeolek eksis. Nad mängisid endid üle. Arvatavasti pimestatuna oma edust, saadeti Inglismaale tagasi ka Karkman, et ta veenaks Rebase toetust metsavendadele suurendama. See oli aga suur viga. Kohtumisel Rebasega teatas Karkman, et punkrist punkrisse rännates oli talle selgeks saanud, et kõik Inglise luure sidekanalid Eestis on KGB kontrolli all. See teade oli nii Alfons Rebasele, kui kogu SIS-i juhtkonnale šokk. Šokk Rebasele kogu eluks...

Veel teise vea tegi KGB. Inimesi ja inimapsüühikat tundmata saadeti Inglismaale Rebase juurde endine lüüripataljoni mees, kes oli nüüd KGB-lastepoolt värvatud. Ta pidi tõestama, et kõik on korras, pole vaja muretseda. Kuid veri on paksem kui vesi: mees tunnistas lõpuks kõik puhtsüdamlikult üles. See oli lõplik šokk!

Võib küsida, kas oleks olnud võimalik KGB must mäng varem läbi näha? Kahtlusi igatahes oli. Üheks kahtlustäratavaks sündmuseks oli juhtum 1953 aastast. Siis paluti ühel läti "metsavennal" tuua veeproov Uuralist Izti jõest, saamaks teada, kas sinna on ehitatud tuumareaktor. Läti KGB major palus Moskva kolleege valmistada pudelitäis parajalt radioaktiivset jõevett. Tol ajal oli KGB-s Beria kukutamise aeg ja kohutav segadus. Üks KGB insener, ilmselt soovist inglastele muljet avaldada, pani pudelisse aga sellise radioaktiivsuse tasemega vee, mis reaalsuses oleks kogu jõeäärse elu võimatuks teinud. Selle peale tekkis SIS-i meestel kahtlus. Kuid õppust sellest ei võetud...

Oli teine jahmatav lugu. Nimelt end Valter Luksiks nimetav Inglise luurekoolis täienduskoolitusel viibiv libametsavend oli kutsutud 1955.a 24. veebruari Eesti Vabariigi aastapäeva vastuvõtule Eesti Londoni saatkonda. Üks vastuvõtul viibija arvas mehes ära tundvat punaarma majori, Rebane aga ignoreeris neid hoiatusi ja uskus ennast Valter Luksiks nimetava mehe seletusi.

Operatsiooni "Džhungel" lõpp

Kui kõik oli selgeks saanud, tõstati küsimus operatsiooni "Džhungel". Lõpetamisest. Olukord oli kujunenud tõesti džhunglikuks. Rebane oli lõpetamise vastu. Kogu sõja oli ta seisnud oma meeste eest, nii kuidas võimalik. Ja nüüd oli tema mehi KGB käes ja KGB mehi tema käes. Tuli seista oma meeste eest ja ta seisiski.

Oma kirjas Hjalmar Mäele kirjeldab ta situatsiooni alljärgnevalt: " Siinsed saksad ehmatasid päris ära ja tahtsid kõik kohe lõpetada ja katkestada. Seda tehti ka kahe meie lõunanaabri suhtes, kuid mina hakkasin kõvasti vastu. Ütlesin, et ma ei ole veel enda mehi hätta jätnud ja ei tee seda ka nüüd. Kui nad mind ei aita, teen seda omal käel. Tegin selgeks, et minu mehed on küll nende käes, samal ajal on ka nende mehed minu käes. Tuli nii mängida, et ühe saadame, teine tuleb, muidugi kõik vastava ilusa sousti all. läksime siin mitmel korral ägedalt kokku, tagusime rusikaid ja lendasid ähvardused... Pean ausalt ütleva, et Torma toetas mind väga kõvasti, kuigi ka teda ähvardati."

Selle võitluse lõpu kohta kirjutab ta 1. novembril 1960 Hjalmar Mäele järgmist: " Et teha lühemalt, ütlen - surusin oma tahte läbi ja nii vahetamise teel ja "vaiksel nõusolekul", sest ei tohi neid ka rumalaks pidada, said nemad tagasi enda mehed ja mina omad. Kuid ei saanud kätte seda ühte, kes esimesena sisse läks. Ta teadis vist liiga palju. Mõni meie mees oli vist siis seal teadmata kontrolli all, ühte aga kutsutud ümber õpetama, mida siin kohe teatas. muidugi on see kõik lühidalt, kuid see mäng kestis 6 aastat. Kui kõik oli käes, mis võimalik, sai katkestatud."

Alfons Rebane oli teinud kõik, mis tema võimsuses. Nii nagu Novgorodi, Putki, Oppelni all, nagu mehi

Elbe äärde viies. Ta oli Rebane.

Üks järk Alfons Rebane'se elus ja võitluses oli taas läbi. Ta lahkus SIS-ist ja leidis endale esiotsa koha ühes tehases öövahina.

1961.a aprillis nähti teda viimati Inglismaal. See oli siis, kui ta aitas kanda Harald Riipalu kirstu. Siis oli Hjalmar Mäe aidanud Rebasel leida töökoha saksa luureteenistuses. Ta asus elama Augsburgis Schmutterstrasse 20/1.

Ka CIA teeb Rebasega kaastööd

[CIA palus Rebast appi väliseestlase Eerik Heine tausta uurimise. Tsitaat artiklist:](#)

"Rebane pakkus välja, et Heine tuleks kutsuda Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu erikomisjoni ette oma elulugu selgitama. Ta oli kindel, et suudaks võtta mehe pihtide vahele ja tema legendi purustada.

CIA agent kirjutas oma memorandumis: "See oli Rebase enda idee ja ma usun, et ta ei aima, et me rihtisime teda sellele - küsides, miks Eesti pagulased pole ise üritanud tõe põhjani jõuda."

Kohtumine Rebasega jäi ameeriklasele meelde. "Ta on väga muljetavaldav isiksus, vana rindemees ja mitte jälgegi pagulase poliitilisest mentaliteedist."

"Nagu enamik eestlasi, on Rebane kõva viinavõtja ja me viivitasime jookide serveerimisega, kuni päevatöö oli peaaegu tehtud. Ta eelistab nüüd džinni šoti viskile."

CIA maksis Rebasele kolm päeva kestnud arutelude eest 500 Saksa marka, mis vastas tema poole kuu sissetulekule. "Ta võttis selle rahulikult vastu ja mina ei küsinud tšekki," märkis jänki aruandes."

Alfons Rebane © 2007

<http://web.archive.org/web/20180314171327/http://alfonsrebane.webs.com/ingliseluures.htm>
hästiloetav /valgel taustal

<http://web.archive.org/web/20080918214059/http://alfonsrebane.webs.com/ingliseluures.htm>

Rüütlist

Peale Virumaa vallutamist sakslaste poolt 1941.a suve lõpuks, sai Alfons Rebane 11. augustil kohapeal formeeritava Virumaa Omakaitse ülemaks. Juba 1. septembril astus ta aga Saksa Armees teenistusse. Ta määrati Rakveres formeeritava Sicherungsgruppe 184 15. kompanii ülemaks. Ilmselt omistati talle ka Saksa auaste Oberleutnant. Talveks viidi kompanii Gatshina'sse, kus teostati väljaõpet. Seejärel oli suusakompaniiks saanud kompanii võitluses partisanidega eri teenistuskohades Põhjarinde tagalas. Pepino's või Kertsevo's oli üksusel partisanidega ka suuremaid kokkupõrkeid. 01.01.1942 ülendati Rebane Hauptmanniks. Talvel suunati Rebane oma kompaniiga aga Volhovi rindele venelaste rünnakut riivistama, mis ka õnnestus. Seoses sekeldustega sakslastega formeeriti 6 Eesti julgestusüksust ümber 3-ks idapataljoniks. 1942.a suvel määrati Rebane Idapataljonide staabi sideohvitseriks. Augusti lõpul 1942 määrati ta 658. idapataljoni ülemaks. Veebruaris 1943 viidi pataljon Volhovi rindele. Märtsis osales ta oma pataljoniga Punaarmee suurrünnaku nurjamises. Juunis 1943 ülendati Rebane majoriks. 1944.a jaanuaris alanud Punaarmee eduka suurpealetungi ajal jätsid sakslased tema pataljoni Volhovi-Novgorodi piirkonnas taandumist katma. Hoolimata lahingute raskusest õnnestus kavalalt tegutsenud (Rebane ei rünnanud peajõududega sealt, kust sõjastrateegilise loogikaga oleks pidanud ründama, vaenlane aga tühjendas sinna oma raskerelvade torud ja ründas...ning sai üllatuse osaliseks) Rebasel tekitada eriti Surkovos ja Vaskovos vaenlasele suuri kaotusi (sakslaste poolt kinni püütud punaarmee raadioteatest

selgus, et hävitatud oli 2/3 vaenlase diviisist), päästa palju Saksa väeosi ümberpiiramisest ja tuua ka oma pataljoni lahingutest välja. [Nende lahingute eest autasustati teda esimese eestlasena Raudristi Rüütliristiga.](#)

Kui Alfons Rebase jõudis uudis temale Rüütliristi annetamisest, ütles Rebane: „Aasta tagasi ei olnud meiesugustele lubatud anda isegi II klassi Raudristi, anti mingi Idarist, nüüd aga võib isegi rüütliks saada.”

Peale raskeid lahinguid Venemaal, toodi pataljon Eestisse ja liideti vastu isikkoosseisu tahtmist formeeritava 20. Eesti SS-vabatahtlike diviisiga. Märtsi algul osales Rebane veel oma pataljoniga võitlustes Krivasoos, kust murdis välja piiramisrõngast. Ta ise komandeeriti märtsis piirikaitserügementide taktikaliseks nõuandjaks, mais aga määrati õppebrigaadi "Nord" Eesti ohvitseride kooli juurde.

Juunikuus 1944 sai Rebasest 47. SS-vabatahtlike rügemendi 2. pataljoni ülem. Pataljoniga taandus ta üsna edukalt Narva jõelt Tannenbergi liinile Sinimägedes. Suve lõpul suunati Rebane koos pataljoni ja formeeritud omanimelise võitlusgrupiga Lõuna-Eestisse. Punaarmee rünnaku tulemusena septembris jäi Rebane koos oma võitlusgrupiga Emajõe ääres piiramisrõngasse, kuid suutis sellest välja murda. 24. septembril ületas ta oma järele jäänud meestega Eesti-Läti piiri. Edasi koondati alles jäänud Eesti ükused Ülem-Sileesiasse Neuhammer'isse, kus Rebane määrati 46. relvagenaderide SS-rügemendi ülemaks. Vahepeal ülendati ta ka SS-Obersturmbannführeriks. Jaanuaris suunati Eesti diviis rindele Oppelni alla. Märtsiks oli kogu kohapealne Saksa korpus jäänud piiramisrõngasse. Diviisil õnnestus piiramisrõngast välja murda. Väljamurdmise käigus sai surma aga diviisiülem brigf Augsburg, keda Rebane lühiajaliselt asendas. Peale piiramisrõngast väljatulekut pidi ta aga uuesti piiramisrõnga sisse tagasi minema, et tuua välja sinna sisse jäänud korpuse juhtkond, mis ka õnnestus. Selle eest esitas korpuse ülem kindral Koch-Erlach ostuf Rebase tammelehtedega Rüütliristi saamiseks. Märtsis ülendati ta SS-Standartenführeriks. Peale lahinguid koondati diviis Balkenheim'i täiendamisele. Aprillis oldi jälle rindel - Schönau rajoonis. 9. mail autasustati Rebase [Raudristi Rüütliristiga tammelehtedega](#). Peale sõja lõppu õnnestus staf Rebasele jõuda lääneliitlasteni ja end vangi anda. Läände oli õnnestunud jõuda ka tema perekonnal.

<http://web.archive.org/web/20080917230955/http://alfonsrebase.webs.com/rtlirist.htm>

Sõja lõpp

Alfons Rebase sõjateest Eestis ja Venemaal võib lugeda peatükkidest SAKSA ARMEES ja RÜÜTLIRIST. Siin jätkame tema võitlustee kajastamist sõja lõpul.

Neuhammeris

Pärast Eestist taandumist, langetati juba Riias otsus, et kõik 20. Eesti SS-diviisi sõdurid koondatakse Ülem-Sileesias Neuhammeris. Tegelikult suunati sinna kõik eesti mehed, olgu nad siis piirkaiserügementidest, politseipataljonidest, soomepoisid või äsja mobiliseeritud.

Kuna diviisi staap oli pea tervenisti säilinud, jäi etteotsa edasi Franz Ausberger. Neuhammeris moodustati kolm rügementi: 45., 46. ja 47. Peale selle veel suurtükirügement. 45.-nda rügemendi ülemaks sai Riipalu, 46.-dat hakkas juhtima Rebane ja 47.-dat Vermet. Suurtükirügementi hakkas kamandama major Võhma. Tagavararügemendi etteotsa pandi senine diviisi staabis töötanud sakslane Refeldt, selle asupaigaks määrati Taani.

Neuhammer kujutas endast tohutut, kümnekond km-it pikk ja ligi sama lai. Kunagi oli siin treenitud üksusi Prantsusmaa vallutamiseks.

Siin asuti eestlasi taas treenima, neile sisendati ja nad ise sisendasid endale: tuleva aast jõuludeks saame koju. Loodeti, et varsti kohtuvad ameeriklased ja venelased ning siis pööduvad ameeriklaste relvad venelaste vastu ja ollakse tuleva aasta (1945) jõuludeks koos ameeriklastega tagasi kodus. Lootus, ükskõik kui väike ja habras ta on, annab nii elule kui surmale mõtte.

Eesti 20. SS-diviis andis taas vande 1. detsembril. Tegu oli paraja tsirkusega, sest eesti mees tahtis vaid oma kodu ikkest vabastada.

Loe lisaks: [Kuidas Neuhammeris tehti uus relvagenaderide diviis](#)

Topeltkotis Oppelni all

12.-15. jaanuarini murdsid Nõukogude väeüksused saksa rinde Balti merest kuni karpaatideni ühe hooga läbi ja liikusid pidurdamatult läände. Nüüd sai Oderi jõgi sakslastele selleks kindluseks, nagu aasta enne oli eeslastele olnud Narva jõgi.

23. jaanuaril olid punaste eelväed Oderi ületanud ja seal sillapea moodustanud. Oderi äärde suunati kõik üksused. Ka volkssturmi pataljonid. 26. jaanuari hilisõhtul läks Neuhammerist teele Eesti diviisi 46. rügement, 45. oli juba varem teele asunud. Füsiljeerpataljon likvideeruti ning mehed anti 45. ja 46. pataljonile täienduseks.

Eesti diviisi lõigus Oppelni all olid venelased moodustanud mitu tugevat sillapead. Algas võitlus nende likvideerimiseks, mis kestis veebruari esimeste päevadeni. Kusjuures paar sillapead jäigi likvideerimata.

Positsiooni kui sellist neis lahingus polnud. Oli vaid nõndanimetatud julgestuspositsioon, sest vastupanu- ja varupositsioone ei olnud, millest olid tingitud ka pidevad sissepiiramised.

Umbes nädal enne Eesti iseseisvuspäeva vallutasid venelased Mittenwalde küla, mida kaitses Rebane oma meestega. Mõned päevad hiljem võtsid rebase mehed selle hulljulge rünnakuga tagasi. Venelastel oli üle saja langenu, eestlastel vaidkaks haavatut. Saagiks saadi kuulipildujaid, miinipildujaid, veoautosid ja kolm suurtükki 50 mürsuga. kogu see varandus toodi rügemendi staapi Dambrau lossi. Ja siis, 24. veebruari ööl lasti need 50 mürsku Eesti Vabariigi aupaukudena venelaste endi kahurite läbi neile tagasi. Mis saadus, see ilusti ja kenasti omanikule tagasi antud!

See oli viimane Vabariigi aastapäev, mida eestlased relvaga rindel tähistasid.

Franz Augsburgeri anti diviisi tubli tegutsemise eest Rüttilrist, diviisile avaldati aga tänu.

Märtsi algul muutus olukord eestlaste rindelõigus niivõrd kriitiliseks, et diviis palus luba taanduda, sest oli juba sügaval kotis. Taandumisluba aga ei saadus. Selle piirkonna vägesid juhatas feldmarssal Ferdinand Schörner, kelle deviis oli: "Saksa sõdur ei tagane, vaid võitleb viimseni oma positsioonidel".

Mõne päeva pärast selgus, et kott 20 km. rinde seljataga sulgus. Ais oli seda hullem, et kotis sees asus teine kott. Sissejäänud väeosad olid kahekordses kotis. Rebasele oli see juba teine kord olla topeltkotis.

Algas punavägede halastamatu võitlus kotti jäänud meeste hävistamiseks. Eesti diviisile tungiti igast kandist peale. Ründasid tankid, jalavägi ja lennukid.

16. märtsil tuli lõpuks taandumiskäsk. Taganemisel kadus sisuliselt vägede juhtimine. Sõjakirjasaatja Kral Gailit meenutab taganemist nii: rebane ees, nemad riburadapidi järgi, tulid nad kotist välja. Diviis oli kaotanud kõik raskerelvad, tankidest olid välja tulnud vaid mõned. Kaotatud oli vaid neljandik meestest, mis olukorra tõsidust arvestades oli tubli saavutus.

Rebasele oli see väljumine juba ta 12 kotist. Ta enda sõnul läks kõik lihtsalt ja õnnelikult. See oli talle juba harjumuseks saanud. Kui kotsist oli väljutud, võttis saapad jalast ja viskas Rebane end välivoodile pikale, kui sisenes diviisi operatiivosakonna ülem Mützelfeldt, kes oli staabiülema kohustustes. temalt sai rebane teada, et diviisiülem Augsburgeri on langenud ja temale kui vanemale rügemendiülemale on diviisi juhtimine üle antud. See oli tema sõnul armee üldjuhi feldmarssal Ferdinand Schörneri isiklik käsk. Teiseks sai ta teada, korpuse ülem Kock-Erpach koos staabiga on kotti langeda. Nüüd anti Rebasele isiklikult ülesanne minna ja tuua staap ja korpuseülem sealt välja.

"Ilus ülesanne", ütleb Rebane selle kohta. Diviisi ülem peab minema kotti ja tooma sealt välja korpuse juhtkonna. Mingil määral tuletab see meelde ühe teise legendaarse sõjamehe Otto Skorzeny ülesannet tuua mägedest ära vangistatud Mussolini.

Rebane kirjutab, et kohe kui ta sai teada kus Kock-Erpach oma staabiga on, taipas ta, et oli sealt eelmisest kotist väljudes mööda tulnud. rebane võttis 3-4 valitud meest kaasa ja läks teele. Õnneks polnud venelased vana teed ära lõiganud, nii leidiski Rebane korpuse ülema koost staabiga üles ja tõi nad kotist välja. Teed, mida Koch-Erpach ei tundnud, teadis Rebane. [Selle teo eest annetab Saksa riigijuht admiral Karl Dönitz Rebasele sõja viimasel päeval Tammelehed Rüttiliristi juurde.](#)

Pääs "Tsehhi põrgust" ja jõudmine Elbe äärde

Rebase auastet oli vahepeal tõstetud. Temast sai kolaonel, sakaspäraselt oberst ehk SS-is standartenführer. Kas Rebane sellest sõja lõpu segaduses ise ka teada sai, on üsna kahtlane. Nagu oli ka Tammelehtedaga Rüütliiristi juurde, millest ta sai teada alles 1976 a.

Taganemisel oli kaduma läinud neljandik isikkoosseisust, raskerelvad, majandus- ja laskemoonavoorid, kõik autod. Nii seisis eesti 20. SS-diviisi ees uuestiformeerimine. Seekord siis kolmas ja viimane kord. Toimus see Balkenheinis.

ehkki Schörner oli määranud diviisikomandöriks Rebase, ei usaldatud teda eestlasena siiski nii palju, et ta sellele kohale oleks jäetud. Uueks diviisiülemaks sai sakslane Berthold Maack, kes end sellel kohal näitas üsna tähelepanematu ülemusena, kuid tal polnudki aega end näidata.

Diviis sai täiendust tagavararügemendist, sinna toodi ka muid eesti üksuseis ja 300 lennuväe abiteenistuslast. ohvitserid saadeti läände raskerelvastust otsima, kuid liitlased olid sinna juba ette jõudnud.

kui diviis oli kuidagimoodi kokku traageldatud, saadeti see 15. aprillil, mil oli sõja lõpuni jäänud 24 päeva, Riesengebirge mäestiku jalamile Hirschberist 15 km. kaugusele Schönau rajooni. Riesengebirge on üks Tšehhimaal ilusamaid ja metsikumaid osi ümbritsevas Sudeedi mäestik. Sudeedimaal oli põline sakslaste ala, mis aga peale I maailmasõja tšehhidele anti, kuid mille Hitler taas Saksamaaga liitis.

Pikki uut rinnet kulges autotee Berliini. Mõõda seda vedasid venelased pealinna poole oma suurtükke ja tanke. Eestlastel polnud võimalik seda takistada, sest enam polnud suurtükke, ja neil mõnel, mis oligi, oli laskemoona niigi napilt.

Liikus igasuguseid kuulujutte. Et Eesti diviis tõmmatakse Tšehhimaale, seal teda täiendatakse ja edasi sõdib ta koos lääneliitlastega punaste vastu. Siis saab jõuliks koju! Nii rääkis Pul Mitla. Liikus ka kuulujutte, et Rebane saab Oppelnis toimunu eest Tammelehed Rüütliiristi juurde. Kuid kuulujuttudeks need jäidki tookord...

Kuulati raadiot. Mehed said teada, et korrapäraselt rindejoont enam polegi. Berliin on juba ümber piiratud. BBC rääkis, et eesti relvakrenaderide diviis on Sileesias sakslastele vihmavarjuks. Küsiti, kas eesti mehed on tõesti nõus suurema natsirežiimi eest selle viimasel tunnil.

Toosama korpuseülem, kelle Rebane koos staabiga kotist välja tõi, oli Rebasele lubanus, et kui tuleb kapituleerimine, saavad eesti mehed Hirschbergerist, kus asub võimas sakslaste veoautode park, autod. ja siis pannakse sinimustvalged autod peale ja sõidetakse üle Praha pilseni suunas, et seal end ameeriklastele vangi anda.

See oli võimalus, mis taganuks eestlastele elu ja vabaduse. Meil pole alust kahelda, et Rebane seda ka organiseerida püüdis. Miks see aga teoks ei saanud, pole tänaseni täiesti selge. On teada, et 8. mail rügementide ülemad rebane, Maitla ja Võhma omavahel nõu pidasid ja otsustasid saksa juhtkonnalt küsimata taanduda läbi Tšehhi lääneliitlaste juurde. On räägitud ka sellest, et rebasel oli ühe Tšehhi ohvitseriga kokkulepe, mille järgi lastakse neid vabalt Pilseni minna (kust on mõnikümme kilomeetrit Prahani), kui nad relvad loovutavad. Sel saaksid nad aga kindral Pattoni III USA armeele alla anda.

Samas on teda ka seda, et rebase rügemendi mehed võtsid veel viimase hetkeni ette vaenlaste suunas vasturünnakuid, et nende jalaväge nii palju kui võimalik tagasi hoida.

Tee viis Hirschbergerist Goblentzi peale. Seda kasutasid taganedes nii eestlased, kui sakslased - kõik, kes punaste eest, et lääneliitlaste kätte end anda. Teel valitses hiilgasegadus, seal olid pidevad ummikud. Autod, tankid, jalamehed, hobustel ratsa ja veovankritel, jalgratturid... See oli mass miss voogas ja voogas läände Elbe suunas. Kuid korraka oli eestlastel kaks vaenlast. Seljataga pealetungiv punavägi, ees punased tsehhi partisanid, kes tahtsid sakslastele tasuda ranga okupatsiooni eest. Ja selleks kõlbas iga saksa mundris mees, kellele sai näkku sülitada, kaikaga virutada, millegiga visata, või kui võimalus siis piinata, tappa.

Hirschbergeris leidsid mehed viköörtehase, kus seda oli mitukümme tuhat liitrit ja ega prukijatestki puudu olnud. Harri rent kirjutab oma raamatus "Ma jäin ellu", kuidas ta 9. mai hommikul Riesengebirges pooltesise tuhande meetri kõrgusel kohtas Rebast. Nägi lähenevat beeži kabrioletti "Horch", millel katus oli alla lastud. Autojuhi kõrval seisis rebane püsti. Tema sõnul hoidis viimane kinni esiklaasist, jälgis looritatud pilguga oma tublisid poisse, keda ta läbi paljude lahingute juhtinud ja

kellele tegi omamoodi lahkumisvisiiti. Renti sõnul oli Rebase pilk kuidagi äraolev, ta arvab tedagi olevat pruukinud likööri tehase toodangut. Mine sa tea?

Teel valtses segadus. Mart Pilt'i mälestuste järgi aitas ka likööri tehasest saadud jook sellele kaasa. Kadusid orjentiirid: teeviidad olid partisanide poolt ümber tõstetud, segi aetud. Oli tunne, nagu keegi sihilikult peidurdaks kolonni, et see siis venelaste kätte satuks. Pilt sõitis oma meestega veoauto kastis. Ärgati 9. mai hommikul. Edasi mindi jalgsi, kui jõuti Tšehhi linna Morgensterna, kui neile lähenes lahtises sõiduautos kolonel Rebane. Rebane oli täiesti kaine ja andis korralduse kõigil eestlastel koguneda linna keskväljakule. Ilmselt oli Rebane olnud varem linnas ja seal olevate tšehhi ohvitseridega kokkuleppe sõlminud. Sellest on ta hiljem öele rääkinud - istus ühes Morgensterna söögikohas, kui kuulis kõrval olevaid tšehhe temast rääkima. Mitmeid keeli valdava mehena tabas ta, millest jutt. Väideti, et näe - sellel mehel on jalas ilusad säärikud, vaja ta vagaseks teha. rebasele õnnestus aga ka sellest "kotist" eluga väljuda.

Linna sisenedes avanes rebase meestele üsnagi ebameeldiv pilt. igal tänaval oli punase varrukasidemega liiklusreguleerija, käes saksa käsigranaadis. Siin seal oli üles seatud kuulipildujad. Mitmete majade akendest paistsid relvatorud.

Koguneti linna väljakule gruppide kaupa. Siis astus nende ette üks punase käisesidemega mees, kes teatas: "eesti sõdurid, sõda on lõppenud, Hitleri Saksamaa kapituleerunud, pange relvad maha, kedagi läbi ei otsita, aga teie kui vanad sõjamehed teate, mis juhtub, kui neid leitakse. Meie soov on, et te võimalikult ruttu lahkuksite Tšehhi territooriumilt." See fakt näitab, et rebasele oli tol hetkel tšehhidega kokkulepe, mis siis ka pidas. Paremat lahendust tol hetkel lihtsalt ei olnud.

Siis andsid kõik mehed oma relvad ära. Püssid pandi hakki, püstolitest ja püstolkuulipildujatest kerkis suur hunnik.

Järgnevalt andis Rebane käskluse: "Parem pool, edasi marss." Neid tuli saatma mitu tšehhi mootorratturit kolonni külgedel. Marsiti noore männimetsani, seal anti rivitult. Mootorratturid läksid linna tagasi.

Nüüd hakkas pihta see, mida pilt nimetab rätsepatööks: kraelõkmed, õlakud, kõik tunnusemärgid, aumärgid, vööpandlad, Soldbuchid, ka arvatavasti Rebase rüütlirist - kõik see rändas männimetsa sambla alla. Tšehhi põrgus kadus ka Harald Nugiseksi rüütlirist. Purjus tšehh rebis selle lihtsalt tal kaelast ära. Oleks ta teadnud, millega tegu, oleks see võinud lõppeda maha laskmisega. Aga õnneks piirdus ta vaid sõimuga. Paul Maitla kohta on teada ([loe siit](#)), et ta kandis oma Rüütliristi viimase hetkeni - tšehhid lasid ta koos sellega maha. Nagu Maitla ise oli kord öelnud: "Kõlbas mul sellega sõdida, kõlbas ka surra." Seal männikus rivistas Rebane mehed peale väikest puhkust ülesse. Toimus loendus: 325 meest ja 1 naine sõdurivormis. Rebase sõnavõtt oli lühike: "See on 13. kott, kust ma teid välja viin. Kui te mu käsku täidate, siis võtame suuna Elbele, mille taga on ameerika relvajõud, ja siis olete pääsenud."

Edasi otsustati liikuda vaid öösel, kaardi ja kompassi järgi orjenteerudes kõige otsemat teed. vaba aega oli nüüd õhtuni. Seda kasutati teemoona otsimiseks. Leiti toidumoonna kolonn, kust saadi end hulgaliselt varustada. Seljakotid täideti liha, või, šokolaadi ja tubakaga.

Väike luure ees, asuti pimedas teele. Kõik see meestevägi ühekaupa kolonnis järel, hoiti eesmineja kuuesiilust, valjult rääkimine oli keelatud. läbi mäestike, metsade, põldude, mägiojade... Igal mehel oli kohustus ära oodata järgmine. Aga ometi tekkis ühest järsakust laskudes vahe: eelmine mees ei oodanud ära järgmist. Peakolonnist mahajäänud meeste saatus on tänaseni teadmata.

Päevasel ajal puhati madalamates lohudes, metsasaludes, valve alati väljas.

Nii kestis rännak nädala. Pilt meenutab, et kui mõõduiti kartulipõllult, sõõdi maha pandud katuleid toorelt, sest lõkke tegemine oli keelatud. kuid toores kartul tundus isegi toitvam. Sööd neid 4-5 tükki ja kõht ongi täis.

Mai keskel jõuti piirkonda, kus maastik oli võrdlemisi lahe ja metsavaene. Siin osutus suure meestesalgana liikumine ohtlikuks, moodustati väikesed 4-5 mehelised salgad.

Tehti loendus. Järele oli jäänud 125 meest ja 1 naine. Rebane analüüsis olukorda ja edasist tegutsemist. Ütles lühidalt, et on täitnud oma lubadused mehed Elbe äärde tuua. Täna sõdureid nende sõdurikohustuste täitmise eest ja avaldas lootust kunagi jälle vaba Eesti eest võidelda. Ütles, et teadaolevail andmeil on Elbe taga ameeriklased, aga kui nendeni jõuate, kontrollige, sest paljud andmed on valeks osutunud. Õnn teiega!

See oli Ausche asula lähedal. Elbe äärde oli Pildi sõnul siit jäänud 8 km. Karl Gailiti meelsest aga 20 km. Veel on meenutatud, et osa mehi olla rännakul siiski tšehhide kätte langenud. Kellel siin õigus on, raske öelda.

Meeste lõppteekond oli erinev. Väike osa langes tšehhide kätte, suurem osa pääses. Pääsenute hulgas oli ka kolonel Rebane. läbilipsanud süüdistus, et ta oleks relva jõul oma meestega kindlal Pattonini välja jõudnud, tugineb asjatundmatusele, arvestamata tollaseid olusid.

<http://web.archive.org/web/20080918214144/http://alfonsrebane.webs.com/sjalpp.htm>

Paguluses

Kui Rebane end Inglaste kätte vanggi oli andnud, oli sael olnud üks inglise ohvitser, kes oli töötanud Eestis inglise sõjaväelises esinduses. Mees mõistis põhjust, miks eestlased sõdisid saksa armees. Seejärel leidis Rebane ajutise peavarju Goslari põgenikelaagris Harzi mäestikus, kus asju ei ajanud mitte UNRRA, vaid inglise rindeteenistusest vabastatud kveekerite usulahu liikmed. Selle laagri juhatajaks oli eestlanna pr. Kuuse.

Saksamaale olid jõudnud ka Rebane'se naine Agnia, isa Robert ja ema Olga, öde Astrid oma tütre Marinaga ja Agnia ema Olga.

1947.a lahkus Alfons Rebane Saksamaalt Inglismaale. Seal asus ta peagi tööle Inglise luuresse. Sellest võis lugeda eelmises peatükis.

1961.a asus ta taas elama Saksamaale. Tööle asus ta saksa luureteenistusse.

Rebane tuleb hävitada!

Rebane oli KGB sihtmärk. Ta tuli hävitada, nagu hävitati paljud, kes olid vapralt sõdinud ja nõukogulastele kahju teinud. KGB karvane käsi ei jätnud inimesi isegi paguluses rahule, kus usuti ennast nõukogudelaste eest ohutus kauguses viibivat.

Esimesed katsed

Algas see ilmselt talle ja ta meestele Narva rindelt, kus valjuhääldajatest teatati, et Rebase ja rebasekutsikatel kommunistide poole üle tulla ei maksa - lüüakse maha!

Ajal, mil Rebane elas Saksamaal, märkas ta ühel päeval jõe ääres kalastades, et teda jälgitakse. See, mis punavõimudel lahingus avalikus mees-mehega võitluses ei õnnestunud, pidi nüüd tehtama alatult ja salaja.

Juhtuski see, ja just seal, kus seda kõige vähem oodata. Kord, kui Rebane Heidelbergi tänaval kõndis, kõlas lask. Talle nagu löödi vastu jalga. Tulistajat polnud võimalik inimhulgast enam leida. Kuul oli tabanud ta jalasääre pehmeid lihaseid. Meest, kes tulnud sõjast välja kordagi haavata saamata, oli tabanud nüüd nurgataguse KGB-lasest argpüksi lastud kuul. Hiljem ütles ta selle kohta öele, et ei oska need venelased ka õieti tulistada.

Pärast seda läks ta inglise sõjaväelisesse esindusse, rääkis mis juhtunud, ja sai 1947. aastal loa Saksamaalt Inglismaale elama asuda.

1955. aastast on andmed, et esimest korda plaanis KGB Rebasega ühendusse asuda, saates ta juurde mehe, kes pidanuks ta meelitama Eestisse. Mis neil sel korral täpsemalt plaanis oli, pole teada.

Esimene tõsisem katse KGB-l Rebasega midagi ette võtta leidis aset 1960.a sügisel, mil Rebane ei töötanud enam SIS-is ja pidas Inglismaal tagasihoidlikku öövahiametit ühes vabrikus. Kuna Rebase numbrit telefoniraamatus polnud, helistas ühendusevõtja eesti ajalehe toimetusse. Saanud numbri, helistas Rebasele: tal olla kiri ja pakk esimeseltestisse luurele saadetud mehelt, keda, nagu teame, ei õnnestunud pärast operatsiooni "Džhunge!" lõpetamist Rebasele vahetamise teel tagasi saada. Rebasele oli kohe selge kellelt ja kust see kiri tuleb.

Kohtumisel saatis Rebase üks eestlasest kapten, kes varem olnud ta abi. Baar, kus nad istusid ja juttu ajasid, oli Rebase valitud. Kiri oli tõesti rebase mehe kirjutatud, selles oli hoiatusmärk talle. Kirja tooja oli kiire reageerimisvõimega, paindlik jutus, viisakas käitumise ja kommetega. Rebase sõnul olid vaid ta silmad sadistlikult külmad ja kalgid. Pagari tänava mees avaldas kahetsust, et Rebane ei ela

kodumaal, kus tal oleksid kindralipagunid, oma villa ja hea palk.

Lõpuks kutsus ta Rebase ärasõidupäeval endale hotelli külla, kus eestlastest kaaslased sooviksid teda näha. Küsis ka, mis napse ta tahaks juua. Rebane lubas küll minna, kuid ei läinud. Ta oli veendunud, et teenistuses olles oleks ta saanud hotelli sees kaitse organiseerida, nüüd oli see aga võimatu. Tema arvates oli KGB meestel kavas näha, kui kaugele ta on valmis minema, ja töötada siis välja järgnevad sammud. Vaevalt, et nad oleksid ta tol korral kinni võtnud, kui ta oleks kas või laevale läinud. Kuid mine sa tea?

Uus kontaktivõtmine toimus järgmise aasta 28. jaanuaril, mil talle helistas omal ajal eestisse saadetud mees, kes palus Rebase aadressi, mille julgeolekumees olla ära kaotanud. See oli märgiks, et KGB midagi plaanib.

Ago Kriisa kirjutab "Päevalehes" (30. jaanuar 1997), et Augsburgis külastas Rebast eriülesannetega polkovnik Kanger. Ilmselt toosama Kanger, eesti Korpuse staabiülem, kelle kohta kirjutas E. Gross raamatus "Palgejooned", et on "ustava vaatega, truu, kindel ja tuline" mees. Kriisa sõnul oli Rebane talle rääkinud, kuidas nii tema kui Kanger pannud relvad nähtavalt lauale, et mõlemal oleks turvatunne suurem. Kanger lubanud Rebasele amnestiat, kui ta kodumaale tagasi tuleb. Info sellest kohtumisest jääb hägusaks, et mitte enamat öelda.

Midagi otsustavat oli KGB-l plaanis 1964. a, kui toimusid Innsbrucki taliolümpiamängud. Rebast kutsuti sinna kohtuma oma sõbraga. Algul lubas Lääne-Saksa luuretalitus talle seal kaitse tagada, kuid viimasel hetkel löödi kartma poliitilist sakandaali ja sõit neutraalsesse Austriasse keelati.

Kohtumiseks oli antud kaks kohta. Rebane valis pakututest teise. Rebase mehed olid kohal ja jälgisid toimuvat. Sõber ilmuski. Sündmuspaik oli sisse piiratud viie vene keelt rääkiva mehe poolt. Kui kohtumisaeg möödus, sõitsid nad kuuekesi hotelli. rebane arvas kirjas Hjalmar Mäele, et neil meestel võis olla kahesugune ülesanne. kas kaitsta oma meest ("sõpra") või võtta Rebane kinni N. Liitu viimiseks. Rebane kaldus viimase oletuse poole, mis ka kõike järgnevat arvestades tõele vastab.

Kuna rebasele oli seal kaitse, oleks ta kinnivõtmisest tekkinud selline lärm, mis oleks varjutanud isegi olümpiamängud. Et Rebase kinnivõtmiseks olid tõsised plaanid, sellele viitab ka küllakutse tulla Soome.

Uued katsed rebast kahjutuks teha

Allolev tekst on Wikipediast

Pärast Briti luure teenistusest lahkumist töötas Rebane tehase öövahina.

1960. aasta sügisel helistati Rebasele. Helistaja teatas, et tal olla kiri ja pakk esimeselt Eestisse luurele saadetud mehelt, keda ei õnnestunud pärast operatsiooni *Džungel* lõpetamist Rebasele vahetamise teel tagasi saada. Rebasele oli kohe selge, et kiri tuleb KGB-st.

Kohtumisel saatis Rebast üks eestlasest kapten, kes varem olnud ta abi. Baar, kus nad istusid ja juttu ajasid, oli Rebase valitud. Kiri oli tõesti Rebase mehe kirjutatud, selles oli hoiatusmärk talle. Kirja tooja oli kiire reageerimisvõimega, paindlik jutus, viisaka käitumise ja kommetega. Rebase sõnul olid vaid ta silmad sadistlikult külmad ja kalgid. Pagari tänava mees avaldas kahetsust, et Rebane ei ela kodumaal, kus tal oleksid kindralipagunid, oma villa ja hea palk.

Lõpuks kutsus ta Rebase ärasõidupäeval endale hotelli külla, kus eestlastest kaaslased sooviksid teda näha. Küsis ka, mis napse ta tahaks juua. Rebane lubas küll minna, kuid ei läinud. Ta oli veendunud, et teenistuses olles oleks ta saanud hotelli sees kaitse organiseerida, nüüd oli see aga võimatu. Tema arvates oli KGB meestel kavas näha, kui kaugele ta on valmis minema, ja töötada siis välja järgnevad sammud.

Uus kontaktivõtmine KGB poolt toimus 28. jaanuaril 1961. Rebasele helistas omal ajal Eestisse saadetud mees, kes palus Rebase aadressi, mille julgeolekumees olla ära kaotanud. See oli märgiks, et KGB midagi plaanib.

7. aprillil 1961 viibis Rebane Heckmondwike'is kolonelleitnant Harald Riipalu matustel, kus kandis Ain-Ervin Mere ja teiste Eesti sõjaväelastega Riipalu kirstu. Rebane ütles viimasena järelehüüde ja paigutas ka omalt poolt Riipalu sargale Eesti mulda. Rebane ütles oma sõnavõtuks: *Harald Riipalu kuulus kodumaale, mille eest ta sõjas võitles ja kelle huvisid ta ka paguluses kogu hingega kaitses*. Seejärel kutsus ta leinalisi üles laulma Eesti hümnit viimast salmi.

Samal aastal asus Rebane Saksamaale. Seal oli ta pikemat aega Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu peavolinik ja bürojuhataja Euroopas, lüües aktiivselt kaasa ka paljudes teistes ettevõtmistes.

Hjalmar Mäe aitas Rebasel leida töökoha Saksa luureteenistuses. Rebane asus elama Augsburgis Schmutterstrasse 20/1.

KGB vastuluurekeskus otsustas tööd Rebasega jätkata, *et lõplikult otsustada küsimus tema koostööle kaasamise otstarbekusest või viia läbi Rebast kompromiteerivaid meetmeid operatiivmängu "Berkut" jt. baasil*.

Augsburgis külastas Rebast eriülesannetega polkovnik Kanger. Rebane ja Kanger panid relvad nähtavalt lauale, et mõlemal oleks turvatunne suurem. Kanger lubas Rebasele amnestiat, kui ta kodumaale tagasi tuleb. Info sellest kohtumisest jääb hägusaks, et mitte enamat öelda.

Aastal 1964, kui toimusid Innsbrucki taliolümpiamängud, kutsuti Rebast sinna kohtuma oma sõbraga. Algul lubas Lääne-Saksa luurealitus talle seal kaitse tagada, kuid viimasel hetkel löödi kartma poliitilist skandaali ja sõit neutraalsesse Austriasse keelati. Rebase kirjast Hjalmar Mäele selgub, et Austrias ootas teda kuuemeheline KGB grupp. Kuna kohtumist ei toimunud, tegi agent Rebasele ettepaneku kokku saada järgmisel suvel Soomes. Rebane ise tõlgendas seda KGB plaanina teda röövida.

Kohtumiseks oli antud kaks kohta. Rebane valis pakututest teise. Rebase mehed olid kohal ja jälgisid toimuvat. Sõber ilmuski. Sündmuspaik oli sisse piiratud viie vene keelt rääkiva mehe poolt. Kui kohtumisaeg möödus, sõitsid nad kuuekesi hotelli. Rebane arvas, et neil meestel võis olla ülesandeks kas kaitsta oma meest või võtta Rebane kinni Nõukogude Liitu viimiseks. Rebane kaldus viimase oletuse poole, mis ka kõike järgnevat arvestades tõele vastab.

Kuna Rebasel oli seal kaitse, oleks ta kinnivõtmisest tekkinud selline lärm, mis oleks varjutanud isegi olümpiamängud. Et Rebase kinnivõtmiseks olid KGB-l tõsised plaanid, sellele viitab ka küllakutse tulla Soome.

Ühe võimaliku versioonina võis KGB kavatseda Rebase Eestisse toimetada ja siin tema kui sõjakurjategija üle kohut pidada, sest Rebase värbamine oli ebaõnnestunud.

Novembris 1964 teatas Saksamaa Liitvabariigi valitsus, et lõpetab 1965. a. maiks Teise maailmasõja sõjakurjategijate kohtuliku jälitamise nende kuritegude aegumise tõttu. Nõukogude Liidu valitsus vastas detsembris 1964 ägeda protestiga ning aprillis 1965 teatati, et *võetakse tarvitusele kõik abinõud natslike sõjaroimarite paljastamiseks ja karistamiseks*. See vallandas ka Eestis hooga kriminaalasjade algatamise *sõjakurjategijate* paljastamiseks.

27. märtsil 1965 alustati okupeeritud Eestis Rebase vastu tagaselja kriminaalasi. Kriminaalasja Rebase kohta kinnitas ENSV KGB ülem kindralmajor August Pork. Uurijaks määrati KGB kapten Zöbin, kes pööras tähelepanu kahe ajajärgu uurimisele. Esiteks suvi 1941, mil Rebane võitles metsavennana Eestis ning sügis 1941 kuni talv 1942, kui Rebane pidas lahinguid partisanidega Leningradi oblastis.

Kapten Zöbin sattus kohe algul raskustesse, kuna dokumente Rebase kohta tal leida ei õnnestunud. Põhiliseks jäi süüdistus kodumaa reetmises, millele Zöbin lisas veel riikliku ja ühiskondliku vara riisumise ja pisiriisumise ning kehavigastuste tekitamise hingelise erutuse seisundis.

6. aprillil 1965 allkirjastas Zöbin otsuse, mille kohaselt tuleb Rebane vahi alla võtta, juhul kui ta peaks ilmuma NSVL territooriumile. Selles dokumendis olid juba uued paragrahvid. Nüüd süüdistati Rebast lisaks kodumaa reetmisele diversioonis, kahjurluses, nõukogude vastases agitatsioonis ja propagandas ning riikliku saladuse avaldamises.

Kõigepealt võttis Zöbin luubi alla suvesõja 1941 ehk Rebase tegevuse metsavennana. 1965. aasta aprilli esimese nädala lõpuks oli KGB küsitlenud mitukümmend tunnistajat ning tehtu kokkuvõtteks leidis Zöbin: *juunis-augustis 1941 sooritas Rebase juhitud bandiitlik rühmitus rea nõukogude aktivistide tapmisi, relvastatud kallaletunge täitevkomiteedele, autotranspordile inimestega ja Nõukogude armee üksuste vastu.*

Kriminaalasja ei avalikustatud, kuna ei suudetud tõestada sõjakuritegusid.

Juunis 1975 sai Rebane teada, et 9. mail 1945 oli tema nimele kirjutatud Raudristi Rüütlirist Tammelehtedega. Sügisel andis Rüütliristikandjate Koondise esimees kindral Hubert Lamey talle Tammelehed pidulikult üle.

<http://web.archive.org/web/20080918214139/http://alfonsrebane.webs.com/sissejuhatuses.htm>

Kellele kangelane, kellele "nats", (ehk tõed ja valed)...

Kellele kangelane, kellele nats. Just nii ongi. Oleneb, mis väärtushinnangutest lähtuvalt inimene hinnanguid annab. Mundri järgi jah - natsionaal-sotsialistliku Saksamaa armee munder. Aga kas eesti mees oleks pidanud siis alasti sõdades kodu kaitsma? Või nagu Harald Nugiseks on öelnud: "Me oleksime pareme meelega Eesti mundris sõdinud, kuid venelased viisid need ära...." See lause ütleb kõik. Vähe sellest, et vene bolševikud viisid ära eesti meeste mundrid. See on pisiasi. Kuid nad viisid Siberisse ja Venemaa vangilaagritesse sunnitööle ära ka nende meeste isad, emad, õed ja venneed, keda ära tappa ei jõutud või ei tahetud. Nad viisid ära vabaduse, vaba Eesti au ja väärikuse. Kui röövel on sind paljaks teinud, siis vaid rumal usub, et ta pelgalt palumise peale saab temalt röövitu tagasi. Seda enam mitusada korda suurema röövlükamba käest. Kui sinult on röövitud kõige olulisem siin elus, kõik, mille nimel elada, siis iga normaalne inimene võitleb selle eest ja selle nimel, et seda tagasi saada, seda hoida. Selles pühas võitluses on mundri päritolul kõige väiksem tähtsus. Vaid väiklane ja kitsarinnaline inimene komistab nii tühisele asjale, nagu mundri ja relva päritolu, kui sõditakse oma kodu ja pere vabaduse ning vabastamise eest.

Õeldakse, et ega Saksamaa poleks Eestit niikuinii vabaks jätnud. Aga kas Venemaa ja Lääne-liitlased jätsid? Vähemalt Saksa armee ridades kanti Eesti lippu. Eesti iseseisvumine lükati edasi sõja lõpuni. Üheks teguriks selles tulevases protsessis oli ka eestlaste panus võitu. Miks aga lükati Eesti iseseisvumine edasi? Me oleksime ehk juba 1941.a iseseisvuse tagasi saanud. Selle protsessi peatasid aga üliagarad ja kärsitud leedulased, kes suutsid kohe peale punaterrorist vabastamist oma nõudmistega Hitleri välja vihistada. See selleks. Väikeriik peab alati suuremate riikide huvisid oma kasuks ära kasutama, kuid tegema seda targalt. Soolotsemisel väikeriigil ruumi ei ole. Nii, et mitte mundri ja relva päritolu ei ole tähtis, vaid kuidas ja mille nimel seda relva kasutatakse. II maailmasõja ajal oli Eesti huvides kanda saksa (ka soome) mundrit. Teist võimalust polnud, sest Eesti oli Saksa võimu all ja keegi teine meile appi ei tulnud. Paraku... Rootsi ajal, Põhjasõja ajal võitlesid eestlased Rootsi armee ridades siinsamas Eestis, et oma Eestit kaitsta. Ka suurriigi all saab ja peab oma huve kaitsma. Kui suurriigi huvi kattub väikeriigi huviga, tuleb see kohe ära kasutada. Seda me ka tegime. 1940.a hääletu alistumine ja sellele järgnenu oli kõigil veel värskest meeles. Tark õpib oma vigadest, nii ka eestlased. Me hakkasime ülekohtule vastu!

Kui tänapäeva tulla, siis võib ju küsida: Mida me sinna Iraaki, Afganistani jm oleme ära kaotanud, et seal sõdima peame? See ju võõras sõda jne. Jällegi, see on meie huvides, et teha suurte demokraatiatega - NATO, USA jne - koostööd. Tänu sellele võime kindlamad olla, et "suured" meid ehk järgmise sõja korral maha ei müü...loodame vähemalt. Ja tark on kõik endast olenev teha selleks, et seda enam ei juhtuks. Seda kõike muidugi väärikust kaotamata. Kas sel oli ka mõtet, seda näeme alles sõja korral...

Elus on harva kõik must ja valge. Kui nii oleks, teeksid inimesed vaid õigeid otsuseid. Enamasti ei ole kõik nii lihtne, kui esmapilgul paisatab. On olukordi, kus liiga pikk vaagimine võib maksta elu - elu sulle endale, või halvemal juhul kogu su rahvale. Sellisesse olukorda aga justnimelt sattus Eesti Vabariik 1940.a. Riik neelati, kõikide rahvusvaheliste õigusaktide vastaselt, totalitaarse Nõukogude Liidu poolt. Kuid eesti rahvas EI ALISTUNUD - paljud mehed sõdisid metsas metsavendadena, liitusid Soome armeega ning hiljem Saksa armeega. Anastaja ja agressori vastu teisiti ei saanud ega saagi käituda, kui vaid vastu hakata.

Kui Sakasamaa 22.juunil 1941.a alustas kallaletungi Nõukogude Venemaa vastu, tõusis eestlastelgi lootus anastajad ühiselt maalt välja suruda. See ootus ka täitus. Kuna tänaseks on tetavaks saanud Nõukogude Liidu juhi Jossif Stalini Euroopa vallutusplaan "[Groza](#)", võib öelda, et Saksamaa ja tema juhi Adolf Hitleri rünnak NSV Liidu vastu oli preventatiivne, ennetav löök. Kui lõpuni aus olla, siis tänu sellele ehk Lääne-Euroopa ellu jäigi, sest kui Venemaa oleks ootamatult esimesena rünnanud, poleks neid naljalt keegi enne Gibraltari väina peatada suutnud. Oleks oodatud hetke, mil Saksamaa on haaratud sõjast massiivsel Euroopa sõjatandril, ja siis rünnatud. Võib öelda - õnneks - Saksamaa ründas esimesena... Hitlerit ei pea nüüd küll ülistama hakkama (ta jättis meid ju MRP sõlmimisega N Liidu terrori meelevald!), kuid me ei tohi ka fakte eitada. Ükskõik, olgu see või vastuolus valitseva poliitika ja hea tavaga - tõde tuleb alati kalliks pidada. Alati! Maksku see siis mis maksab.

Kuid siin ei keskendu me Saksamaale ja tema saatusele. Räägime Eesti maa ja rahva saatusest tollel nii keerulisel ja saatuslikul ajalooperioodil. 50 aastat, mil Eesti Vabariik oli Nõukogude Venemaa poolt okupeeritud, suruti meile peale anastaja ehk siis nn. võitja nägemust ajaloost. Selles ajalookäsitluses olid eesti mehed, kes saksa mundrit kandes oma kodu kaitsesid, bandiidid, kurjategijad ehk siis lihtlabaselt inimjätised, kes on madalamd kui muru, ja kes peavad nõukogude võimule selle eest tänulikud olema, et neil üldse elada lastakse. Aga kas nad ikka olid kurjategijad ja bandiidid? On meil põhjust leppida nõukogudeliku-suurvene shovinistliku nägemusega ajaloost? Kindlasti mitte! Ka kogu nõukogude ängistava okupatsiooni kestel ei unustanud eestlased neid mehi, kes neile tõelised kangelased olid. Vabadussõjas sõdinud mehed olid eestlaste silmis rahva parimad pojad. Nende hulka arvati suure vaimustusega ka nende meeste pojad ja kaasvõitlejad, kes 1941-1944 Eestis II Vabadussõda pidasid. II Vabadussõjast rääkis ka Uluots. Vaenlane oli sama, eesmärk oli sama - kaitsta oma kodu, alles jääda! Nii, nagu see aastasajandeid enne, muinasajal, meie esivanematel ikka on olnud. Võidelda, või surra! Siin pole aega filosoferimise jaoks. Siin tuleb tegutseda, sest teist võimalust ehk ei anta kunagi. Täie õigusega võib öelda: mehed ja naised, kes oma kodumaad kaitsesid, on ja jäävad alati kangelasteks, ükskõik siis, kui palju vaenlased neid ka ei mustaks. Rahvas teab kõige paremini, keda ta mäletab ja kangelaseks peab, kas Arnold Meri, või Alfons Rebase. Ka kõige suuremad valed seda muuta ei saa!

Levinuimad argumendid Alfons Rebase ja teiste Saksa poolel võidelnus eesti meeste mustamiseks on süüdistus natsidega koostöös. Selle argumendi teeb aga tühiseks see, kui vaatame Soome poole. Soomlased sõdisid koos sakslastega, ja sellest pole tänapäeval mingisugust probleemi. On ju teada, et just suuresti tänu sakslaste toetusele Soomet ei alistatud. Soome marssal Carl Gustaf Emil Mannerheim ja Saksa riigipea Adolf Hitler käisid teineteise sünnipäevadel, olid liitlased ja kordineerisid ühist tegevust. Kuid kelle nime kannab Helsingis peatänav, ja kellele on sinna püstitatud uhke ratsamonument? Suurele väejuhile Mannerheimile, ja koostööd sakslastega ei heida talle keegi ette! Pealegi ei Soome, ega ammugi Eesti alustanud seda sõda. II maailmasõjale panid aluse kaks totalitaarset ja agressiivset režiimi - natslik Saksamaa ja bolšhevistlik Venemaa. Neile langeb ka kogu vastutus. Üks oli sõja ema, teine isa.

Kas siis meie, Eesti Vabariigi juhtkonna koostöö Nõukogude Venemaaga tegi meile vähem kahju, kui nn eesti "natside" koostöö sakslastega. Pigem vastupidi. Need mehed haarasid relvad, et kaitsta oma kodumaad! Et ei korduks 1940-41.a punane terror. Miks U.S.A, Inglismaa ja teised Lääne "demokraatiad" meid ei aidanud? Nende munder ja relvad poleks saksa omadest kehvemad olnud (kui, siis ehk vaid kvaliteedilt). Need oleks kodu kaitseks kõlvanud küll. Kuid meid jäeti üksi, kedagi ei huvitanud sellise tühise ja väikese riigi saatus. Mida siis oleks teha tulnud? Oleks ehk ise Siberi rongile, või mahalaskmisele pidanud minema? Kindlasti mitte! Nii oligi eestlaste ainsaks võimaluseks ennast ja oma kodu kaitsta koostöös sakslastega, kui ainsa reaalse abistajaga. Nagu tegid ka soomlased. Meil kahjuks ei vedanud nii, nagu soomlastel. Kahjuks... Kuid kangelased ja nende teod ei unune. Mustaku ajaloovõltsijad ja uuspunased palju tahes.

Edaspidi vaatlemegi eestlaste saatust tol saatuslikul ajalooperioodil. Teeme seda, keskendudes ühele tolle aja ja võib öelda üldse silmapaistvama eesti soost sõjamehe, Alfons Rebase elutee kajastamisele, kes on eestlaste seas legendaarse kuulsuse omandanud.

Loe ka: Eesti Vabariik valede võrgus

Metsavenna Alfred Käärmani tsitaat:

"Ärgem unustagem Eduard Börnhöhe hoiatust "Tasujas": "Vabadus on magusam kui mesi, aga ka sulavam kui mesi! Enne kui taipad, imed jälle orjahigi!"

Olgem uhked noorte inimeste üle, kes käivad Ajaloolise Tõe teed, uurides ja kirjutades meie oma Eesti Ajalugu! Neile, kes nimetavad sündmusi, aega, kohanimedid, ohvreid, reetureid ja mõrvareid nende õigete nimedega." http://web.archive.org/web/20160909164345/http://kultuur.elu.ee/ke471_kus_on_eesti_iseseisvus.htm

Loe: Euroopa kahe maailmasõja vahel

<http://web.archive.org/web/20160507174457/http://www.hot.ee/lvpfoorum/euroopa.htm>

1918- 1920 Eesti Vabadussõda!

1940- 1944 Eesti II Vabadussõda!

II Vabadussõja mõiste võttis 1944 kasutusele viimane Eesti peaminister presidendi ülesannetes [Jüri Uluots](#), kes kutsus siis eestlasi üles võitlusse II Vabadussõtta. [Loe J. Uluotsa raadiopöörumise, milles ta kutsus üles võitlema II Vabadussõjas, täisteksti siit \(19.VIII.1944\).](#)

Mehed kes vastu hakkasid, järgisid oma isade, Vabadussõja kangelaste- veteranide eeskujul. Mehed nagu Johan Laidoner, Ernst Põdder, Anton Irv, Karl Parts, Julius Kuperjanov (*kes oli surres kõigest 24 aastane, kuid I maailmasõjas seitse vene ordenit välja teeninud*), Jaan Soots jt. Samuti ka Vabadussõja aegsed koolipoisid, kes oma entusiastliku surmapõlguse ning optimismiga nakatasid tihti kainelt arutlevaid isasid ja vanaisasid näiliselt lootusetusse sõtta minema. Indu andis neile ka rahvusromantiline nägemus muistsest vabadussõjast, kui Lembitu, Meelis, Vesse jt võitlesid sangarlikult ülekaaluka vaenlase vastu. Samuti lood Kalevipojast.

Just nii tuleb võidelda, just nii võidetakse! Seda teadsid ka need mehed- poisid, kes 1940-1944 pidasid Eesti II Vabadussõda! Selle sõja silmapaistvaim mees oli [Alfons Rebane](#). Kuid tema sarnaseid mehi ja ka naisi oli palju. Kõiki ei autasustatud uhkete ristide ja ordenitega, kuid see ei olnud ega ole ühegi sõjas kodu kaitsva sõduri eesmärk. Suurim, mida keegi saab isamaa heaks teha, on anda tema eest kallim mis anda on - oma elu! Just seda olidki need mehed valmis ohverdama, kes kodumaale raskel hetkel appi nõustusid tulema. Ei olnud Eestimaalt veel kadunud vanem Lembitu kangelaslik vaim ega Kalevite sugu. Teadagi, et see vaenlasele ei meeldinud ega meeldi siiani.

II Vabadussõjal oli lisaks sellele, et paljud pääsesid põgenema, see otsene tulemus, et 1944 augustis õnnestus lühiajaliselt taastada Eesti Vabariik, Otto Tiefi valitsuse eestvedamisel. Kui vene väed saabusid, lehvits Toompeal Pika Hermani tornis sinimustvalge lipp.

I Vabadussõja kangelane Julius Kuperjanov

[Loe: Kui Kuperjanov tuli](#)

<http://web.archive.org/web/20160501105849/http://www.postimees.ee/1618685/kui-kuperjanov-tuli>

Üheskoos Euroopa rahvastega, Eestlaste üksused II maailmasõjas

<http://web.archive.org/web/20070517134103/http://www.okupatsioon.ee/1940/ylavaated-VASTUPAN.html>

Punane terror ja sovetiseerimine Eestis 1940-1941

<https://okupatsioon.weebly.com/koosseis.html>

<https://okupatsioon.weebly.com/motildervad-ja-haumlvitustoumlouml.html>

Kui oled huvitatud sõjaajaloost siis loe neid raamatuid

<http://web.archive.org/web/20040411220939/http://www.hot.ee/vaikal/link.html>

<http://web.archive.org/web/20130331120535/http://www.hot.ee/vaikal/>

[Euroopa kahe sõja vahel - Soome Talvesõda – WW II Vaino Kallas](http://web.archive.org/web/20080919073527/http://www.hot.ee/lvpfoorum/euroopa.htm)

<http://web.archive.org/web/20080919073527/http://www.hot.ee/lvpfoorum/euroopa.htm>

https://et.wikipedia.org/wiki/Sinimägede_lahing

https://et.metapedia.org/wiki/Harald_Riipalu

https://et.wikipedia.org/wiki/Alfons_Rebane

<http://www.eestileegion.com/?eesti-leegion/liidrid.html>

Rüütli seisuses Eesti kangelased rüütlisti kandjad:

Alfons Rebane, Harald Riipalu, Harald Nugiseks, Paul Maitla

II Vabadussõja kangelased

Kõige rohkem eestlasi, üle 60 000 mehe, sõdis Saksa poolel. Neist polnud ühtegi Saksamaa Natsionaal- Sotsialistliku Töölispartei liiget. Vastupidiselt Punaarmees olnutega, kellest paljud olid Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei liikmed. Nii, et punaarmeeelaste suhtes võib õigustatult kasutada nime kommunistid, Saksa poolel võidelnuid natsideks aga kutsuda ei saa!

Soomepoisid

Paljud eestlased valisid saksa mundri asemel Soome oma. Miks? Sest sakslased näitasid end algusest peale mitte oodatud vabastajatena, vaid uute, kuigi leebemate, peremeestena. See hoiak hakkas muutuma alles sõja lõpu poole. Siis isegi SS- i juht Heirich Himmler toetas Eesti iseseisvumist, kuigi selle otsustamine lükati edasi sõja lõppu, mil otsus pidavat langetatama vastavalt eestlaste antavale panusele tulevasse võitu. Nii oligi mõistetav, miks eestlased lahkusid Eestist ja siirdusid Soome, kus saadi hõimuvendadega koos ühise põlisvaenlase vastu võidelda. Oli ka omamoodi Vabadussõja võlg, mida mindi tasuma, kuna Vabadussõja ajal oli meid abistamas lisaks Taani ja Rootsi vabatahtlikele ka Soome omad.

Esimesed mehed läksid Soome juba 1940 Talvesõja ajal, mil see oli EW valitsuse poolt keelatud. Minda salaja. Nemat küll rindele veel ei jõudnud. Pärast Talvesõja lõppu suundus grupp eestlaseid edasi Norra, kus Narvikis sõditi sakslaste vastu. Seal oli ka hukkunu ja haavatuid. Edasi saabus mehi Soome tasapisi üha enam. Pärast Nõukogude-Saksa sõja puhkemist asuti 23. VI. 1941 moodustama üksust, mida saata luure eesmärgidel Eestisse, ehk siis nn Nõukogude tagalasse. Loodava salga nimeks sai "Erna". Hiljem Eestis sai üksus tuntuks oma eduka sissitegevuse poolest, sellega ühinesid tuhanded metsavennad. Nad oleks ühiselt piisava relvade varu olemasolul

võinud veelgi suuremaid territooriumeid vabastada, veel enne sakslaste tulekut. Paraku sakslased keelasid soomlastel "Erna" salgale koos metsavendadega lisa relvi saata, kuigi seda paluti ja ka Soome toetas meid. Vabastamis au pidi kuuluma sakslastele! Sellegipoolest tegutseti edukalt, ja hiljem koos sakslastega jõuti isegi Muhumaa vabastada, enne, kui üksus Soome tagasi sai minna. (Tänapäeval tegutseb Erna Selts, mis korraldab iga aastast sõjalis-sportlikku võistlust "Erna", mille jooksul läbitakse sõja aegse Erna upi ligilähedast marsuuti. *Kliki logol!*)

(Loe: [MIHKEL THEODOR SIMMO.TELEGRAFISTI PÄEVIK 1941 ERNA DESSANTGRUPIS EESTISSE](#))

Eestlasi aga saabus üha juurde. Isegi major Rebasel oli plaan sakslastega koostöö lõpetada ja Soome minna. Alles viimasel hetkel suudeti ta ümber veenda. Lihtsalt sakslased ei pidanud lepinguist kinni, samas takistasid ka eestlaste normaalset lahingüksuste toimimist. See viskas sageli üle.

1943 sõdisid eestlaselt, koondatuna Soome üksustesse, juba rinnetel. 1944 moodustati aga puht eesti üksus- Jalaväerügement 200. Need mehed võitlesid vapralt Jätkusõjas, Kannase kitsusel ja Viiburi lahe ümbruses. Kuni saabus 1944 august, mil Eesti oli sattunud vastastikku pealetungiva Punaarmeeaga. Sel kriitilisel momendil tehti pea üksmeelne otsus- Eesti vajab meid, meie koht on meie

endi kodude kaitse! Kui ka selleks peab selga tõmbama vihatud saksa mundri. See oli tegelikult tühiasi, sest viha pealetungiva asiaatlike mõrvarite armee vastu oli kordades suurem. Kõigil oli värskelt meeles 1940- 1941 Vene okupatsioonistaasta kohutavad tapatalgud rahulike elanike kallal. See ei tohtinud enam korduda! Rahvas võttis saabujad vastu kui uue loodava Eesti oma armee tulevast tuumikut. Lootus Vabadussõja ime kordumisse tõusis taaskord inimeste hingedesse. Seda ei sündinud, kuid edukate tõrjelahingutega anti rahvale aega põgeneda, samuti aidati sellega ka Soomet, sest NSV Liit ei saanud Soome lahel oma laevastikuga sooritada pikki Soome rannikut dessante, ega tule alla võtta. See aitas Soomel rinnet hoida ja kiiruga rahu sõlmida, enne, kui sakslasid on Eestist väljas. Siis oleks olukord hoopis hullem olnud... Vaid tänu II maailmasõja rängimatele kaitselahinguile, mis toimusid Sinimägedas, kuid ka Tartu juunel, sai osa eesti rahvast Läände põgeneda, et seal siis vabadusetuld hõõguvana hoida, et see siis kord taas täiel lõkkel võiks leekides lõõmama hakata.

[Pildid Soome Talve- ja Jätkusõjast 1](#) [Pildid 2](#)

Eestlased sunniviisiliselt Punaarmees

9. Eesti Laskurkorpus, alates 28. VI. 1941. Tallinna Eesti Kaardiväelaskurkorpus eksisteeris 25. IX. 1942 - 6. V. 1946. Sinna koondati mehed Eesti territoriaalkorpusest (ehk siis endisest eesti armeest) ja hävituspataljoniidest ning Eestist ja kogu Venemaalt mobiliseeritud eestlastest. Rahvastikut moodustasid eestlased 88,5%, venelased 10,2 %, muud 1,3 %. Isikkoosseis oli umbes 20 000-30 000 (*Seega üle poole vähem mehi, kui saksa poolel võidelnud*). Eesti Laskurkorpuse komandör kogu sõja vältel oli kindralleitnant Lembit Pärn, komissar, hiljem komandöri poliitasetäitja A. Pusta, staabiülem kindralmajor J. Lukas (*ms Vabadusristi kavaler. Suri represseerituna*).

Võttis osa 9. XII 1942 - 16. I 1943 Velikije Luki operatsioonist (*Kus paljud mehed jooksid sakslaste poole üle*), 18.-26. I 1943 kaitselahinguis Velikije Luki ja Peretšje piirkonnas, 6. XI 1943 - 4. I 1944 ja 20.-29. I 1944 lahinguist Neveli ja Novosokolniki lähistel, 2. II - 20. IV ja juulis 1944 Narva lahinguist ja linna vallutamisest, 17.-26. sept. Tallinna operatsioonist, 27. IX - 24. XI 1944 Lääne-Eesti saarestiku vallutamise operatsioonist ning 17. II - 8. V 1945 Kuramaa lahinguist.

Eesti Laskurkorpus oli üks esimestest Nõukogude väekoondistest, kes 22. IX 1944 vallutasid Tallinna. Tänu sellele hoiti linnas ära ulatuslikum hävitustöö, vägistamine ja tapmine, mis oli punaarmeele tavaks saanud vallutatud linnades. Tallinn samuti justnimelt vallutati, mitte ei vabastatud. Seda ütles järgmisel päeval Moskva raadio ise, seda kinnitas ka eelnev "vabastajate" käitumine, kui nad muuseumi lasid kuulipildujaga Pika-Hermanni tornist sini-must-valge lipu alla. Nii, et kõik jutud vabastamisest on nõukogude režiimi enda tollase hoiakuga täiesti vastupidised.

Eesti Laskurkorpuse võitlejaile A. Repsonile, A. Allikule, A. Matjašinile ja J. Kunderile anti lahinguvapruse eest Nõuk. Liidu kangelase nimetus. Enam kui 20 000 korpuse võitlejat said ordeni või medali. Korpusele anti 22. X Tallinna nimi. Korpusekomandör kindralleitnant Lembit Pärn

.....

Käesolev artiklite kogumik on koostatud 14. Juuni 2023

Kõik originaal lingid ei pruugi uuel ajal toimida,
palju ajaloolist tõde on püütud teadlikult hävitada.

Mõned lingid on taastatud webarchive abil.

IIWW kohta infot laiemalt varasemast kogumikust:

„Võitjate ajalugu ja ajalugu“ ja „Kremlis Hunt“

<https://eestiest.com/henri-e-ollevalaja-voitjate-ajalugu-ja-ajalugu/>

<https://eestiest.com/henri-e-ollevalaja-kremlis-hunt-stuart-kahan-usa-1987-aasta/>

Tänusõnad kaastöö eest Sulle Mike Calamus ja EESTIEEST.COM

Henri E Ollevalaja

.....

Miks ei võiks Eesti Vabariigis olla näit. Alfons Rebase nimeline, või a'la lihtsalt Rebase Üksik Luurepataljon (sarnaselt Kuperjanovi pataljonile). Samuti tuleb A. Rebasele püstitada talle vääriline mälestussammas- monument.

<https://virumaateataja.postimees.ee/2260105/peremees-pustitas-oma-metsa-malestusristi>

<https://uueduudised.ee/uudis/eesti/tarvastu-mail-mustlas-paigaldatakse-voidupuha-eel-malestustahvel-alfons-rebase/>

http://kultuur.elu.ee/ke516_AlfonsRebane.htm

https://et.m.wikipedia.org/wiki/File:Alfons_Rebase_m%C3%A4lestuskivi_Mustlas.jpg

<http://web.archive.org/web/20080918214139/http://alfonsrebane.webs.com/sissejuhatuseks.htm>

Kõrgeima sõjalise autasuga eestlane läbi aegade!

The most highly decorated, and probably the most talented and charismatic Baltic soldier of the war was the Estonian Maj. Alfons Rebane, photographed on 23 February 1944 when he was awarded the Knight's Cross. A former Estonian Army lieutenant, 'Forest Brother' and Viru County Home Guard commander, Capt. Rebane commanded the 184th Security Bn and, as a major, the 658th Eastern/Estonian Bn, before reluctantly transferring with his battalion to the 20th SS Inf Div in April 1944. There he commanded the 47th Regt as a colonel and deputy divisional commander. Nicknamed the 'Estonian Rommel' for his leadership and tactical skills (*rebane* is Estonian for 'fox'), he was one of only two non-Germans to win the Knight's Cross with Oakleaves (the other being the Belgian-Walloon officer Léon Degrelle). Rebane took part in the British SIS 'Operation Jungle' after the war, and died in March 1976 in Augsburg, Germany. Although a professional soldier not associated with German atrocities, his reburial in Estonia in June 1999 caused controversy.

Here Rebane wears standard German Army uniform with a right-sleeve tricolour arm shield, the Iron Cross 1st and 2nd Class and the Infantry Assault Badge.

From: *Germany's Eastern Front Allies (2) Baltic Forces*. Osprey. 2002

*Kes ei taha võidela ja töötada kodu-
maa hädaohtlikemal päeval, kes kõrvale
hoiavad või põgenevad — need teadku, et
nende jaoks ei ole enam kodumaad. Põl-
gus ja häbi olgu neile osaks.*

Admiral Johan Pitka üleskutsest.

Postimees 28.VIII.1944

<http://www.eestileegion.com/?eesti-leegion.html>

<http://www.eestileegion.com/?eesti-leegioni-sprade-klubi/viimased-uudised.html>

<http://www.eestileegion.com/?eesti-leegion/liidrid/harald-nugiseks---vaikiv-sangar.html>

<http://www.eestileegion.com/?eesti-leegion/liidrid/paul-maitla---sinimaegede-sangar.html>

<http://www.eestileegion.com/?eesti-leegion/liidrid/alfons-rebane---mees-kes-hingas-koos-eestimaaga.html>

Varasemad hetkel mittetoimivad **Veebilehed Eesti Rüütliristi kandjatest:**

Harald Nugiseks: www.freewebs.com/hauptsturmfuhrer

Alfons Rebane: www.alfonsrebane.webs.com/index

Paul Maitla: www.freewebs.com/paulmaitla

Harald Riipalu: [Harald Riipalu lugu](#)

Alfons Rebane Â© 2007

<http://web.archive.org/web/20180314171226/http://alfonsrebane.webs.com/homealfonsrebane.htm>

https://et.metapedia.org/wiki/20._Eesti_Relvagrenaderide_SS-diviis

https://et.metapedia.org/wiki/Alfons_Rebane

https://et.metapedia.org/wiki/Harald_Riipalu

<https://www.nseuropa.org/Estonian/Riipalu.htm>

https://et.metapedia.org/wiki/Harald_Nugiseks

https://et.metapedia.org/wiki/Paul_Maitla

ÜHE RÜÜTLIRISTI KAVALERI ELUTEE KROONIKA

REBANE

HEINO PRUNSVELT

